

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 151 Год. LXV | Петок, 18 декември 2009

Цена на овој број е 120 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
3198. Уредба за изменување на Уредбата за начинот и постапката за користење на финансиска поддршка за мерките за рурален развој финансирани од компонентата V-ИПАРД од инструментот за предпристапна помош ИПА.....	2	3206. Одлука за давање согласност на Тарифникот за висината на надоместокот за заверка на геодетски елаборати за извршени геодетски работи за посебни намени и за заверка на копии од катастарски план.....	4
3199. Одлука за давање согласност на Решението за отстапување на одземен предмет со правосилна одлука.....	2	3207. Одлука за престанок и давање на користење на движни ствари на Агенцијата за стоковни резерви.....	4
3200. Одлука за изменување на Статутот на Акционерското друштво за транспорт Македонски железници Транспорт АД – Скопје.....	2	3208. Одлука за престанок и давање на трајно користење на движни ствари на Јавното претпријатие за управување и заштита на повеќенаменско подрачје „Јасен“, Скопје.....	5
3201. Одлука за давање согласност на Решението за отстапување на одземен предмет со правосилна одлука на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.....	2	3209. Програма за изменување на Програмата за рано откривање, дијагностицирање и лекување на ракот на дојката во Република Македонија за 2009 година.....	5
3202. Одлука за давање согласност на Решението за отстапување на одземен предмет со правосилна одлука на Министерството за одбрана.....	3	3210. Програма за обезбедување на трошоците за болните кои се третираат со дијализа, за обезбедување на лекови за трансплантирани болни и за обезбедување на цитостатици, инсулин, хормон за раст и лекување на болни од хемофилија во Република Македонија за 2009 година.....	5
3203. Одлука за престанок и за давање на користење на движни ствари на Советот на јавните обвинители на Република Македонија.....	3	3211. Програма за изменување и дополнување на Програмата за остварување и развој на дејноста во ученичкиот стандард за 2009 година.....	9
3204. Одлука за давање согласност на Тарифникот за висината на надоместокот за запишување во катастарот на недвижностите.....	3	3212. Програма за изменување и дополнување на Програмата за остварување и развој на дејноста во студентскиот стандард за 2009 година.....	9
3205. Одлука за давање согласност на Тарифникот за висината на надоместокот за користење и увид во податоците од геодетско-катастарскиот информационален систем.....	4		

	Стр.		Стр.
3213.			
Објава од Министерството за надворешни работи.....	10	3215.	
3214.		Тарифен систем за продажба на топлинска енергија.....	19
Правилник за условите за снабдување со топлинска енергија.....	10	Огласен дел	1-16

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

3198.

Врз основа на член 24 од Законот за основање на Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој („Службен весник на Република Македонија“ бр. 72/07 и 5/09), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 15.12.2009 година, донесе

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА УРЕДБАТА ЗА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА ЗА МЕРКИТЕ ЗА РУРАЛЕН РАЗВОЈ ФИНАНСИРАНИ ОД КОМПОНЕНТАТА V-ИПАРД ОД ИНСТРУМЕНТОТ ЗА ПРЕДПРИСТАПНА ПОМОШ ИПА

Член 1

Во Уредбата за начинот и постапката за користење на финансиска поддршка за мерките за рурален развој финансирани од компонентата V-ИПАРД од инструментот за предпростапна помош ИПА („Службен весник на Република Македонија“ бр. 112/2009), во член 4, став 2 зборовите: „еден месец“ се заменуваат со зборовите: „три месеци“.

Член 2

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-6213/1 15 декември 2009 година Скопје	Заменик на претседателот на Владата на Република Македонија, д-р Васко Наумовски , с.р.
---	---

3199.

Врз основа на член 52 од Законот за управување со конфискуван имот, имотна корист и одземени предмети во кривична и прекршочна постапка („Службен весник на Република Македонија“ бр.98/08), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 15.12.2009 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА РЕШЕНИЕТО ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА ОДЗЕМЕН ПРЕДМЕТ СО ПРАВОСИЛНА ОДЛУКА

Член 1

Со оваа одлука се дава согласност на Решението за отстапување на одземени предмети со правосилна одлука на Министерството за внатрешни работи бр.03-637/9 од 19.11.2009 година.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-5894/1 15 декември 2009 година Скопје	Заменик на претседателот на Владата на Република Македонија, д-р Васко Наумовски , с.р.
---	---

3200.

Врз основа на член 383 став 1 алинеја 1 и член 418 став 1 од Законот за трговските друштва („Службен весник на Република Македонија“ бр.28/04, 84/05, 25/07 и 87/08), Владата на Република Македонија во својство на Собрание на Акционерско друштво за транспорт Македонски железници Транспорт АД Скопје, на седницата одржана на 15.12.2009 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА СТАТУТОТ НА АКЦИОНЕРСКОТО ДРУШТВО ЗА ТРАНСПОРТ МАКЕДОНСКИ ЖЕЛЕЗНИЦИ ТРАНСПОРТ АД-СКОПЈЕ

Член 1

Во Статутот на Акционерското друштво за транспорт Македонски железници Транспорт АД – Скопје број 583/ 1-2 од 29 јули 2009 година, во членот 4 став 1 зборовите: „Железничка 50-б“ се заменуваат со зборовите: „Трета Македонска Бригада бб“.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-5939/1 15 декември 2009 година Скопје	Заменик на претседателот на Владата на Република Македонија, д-р Васко Наумовски , с.р.
---	---

3201.

Врз основа на член 52 од Законот за управување со конфискуван имот, имотна корист и одземени предмети во кривична и прекршочна постапка („Службен весник на Република Македонија“ бр.98/08), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 15.12.2009 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА РЕШЕНИЕТО ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА ОДЗЕМЕН ПРЕДМЕТ СО ПРАВОСИЛНА ОДЛУКА НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО****Член 1**

Со оваа одлука се дава согласност на Решението за отстапување на одземен предмет со правосилна одлука, на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство бр. 03-508/2 од 23.11.2009 година.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-5976/1   Заменик на претседателот
15 декември 2009 година   на Владата на Република
Скопје   Македонија,
д-р **Васко Наумовски**, с.р.

3202.

Врз основа на член 52 од Законот за управување со конфискуван имот, имотна корист и одземени предмети во кривична и прекршочна постапка („Службен весник на Република Македонија“ бр. 98/08), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 15.12.2009 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА РЕШЕНИЕТО ЗА ОТСТАПУВАЊЕ НА ОДЗЕМЕН ПРЕДМЕТ СО ПРАВОСИЛНА ОДЛУКА НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ОДБРАНА****Член 1**

Со оваа одлука се дава согласност на Решението за отстапување на одземен предмет со правосилна одлука, на Министерството за одбрана Бр.03-617/4 од 25.11.2009 година.

Член 2

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-6021/1   Заменик на претседателот
15 декември 2009 година   на Владата на Република
Скопје   Македонија,
д-р **Васко Наумовски**, с.р.

3203.

Врз основа на член 54, став 2 од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 8/05 и 150/07), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 15.12.2009 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ПРЕСТАНОК И ЗА ДАВАЊЕ НА КОРИСТЕЊЕ НА ДВИЖНИ СТВARI НА СОВЕТОТ НА ЈАВНИТЕ ОБВИНИТЕЛИ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА****Член 1**

Со оваа одлука на досегашниот корисник Министерството за финансии – Царинската управа му престанува користењето на движните ствари и тоа:

Ред. бр.	Марка и модел	Инвентарен број	Сериски број	Книговодство на вредност (ДЕН)
1.	Компјутер компак ЕВО310	07534	CZB3120C91	0,00
2.	Компјутер компак ЕВО310	07545	CZC452104Y	0,00
3.	Компјутер компак ЕВО310	07671	CZB3120C93	0,00
4.	Компјутер компак ЕВО310	07605	CZB3120C9T	0,00
5.	Компјутер компак ЕВО310	07541	CZB3120CB8	0,00
6.	Компак 7500	/	248CS800C582	0,00
7.	Компак 7500	/	248CS800C892	0,00
8.	Компак 7500	/	248CS80CA359	0,00
9.	Компак 7500	/	248CS80CA510	0,00
10.	Компак 7500	/	248CS80CA981	0,00
Вкупно:				0,00

Член 2

Движните ствари од член 1 на оваа одлука се даваат на трајно користење, на Советот на јавните обвинители на Република Македонија, без надомест.

Член 3

Директорот на Царинската управа склучува договор со претседателот на Советот на јавните обвинители на Република Македонија, за правата и обврските за движните ствари од член 1 на оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-6112/1   Заменик на претседателот
15 декември 2009 година   на Владата на Република
Скопје   Македонија,
д-р **Васко Наумовски**, с.р.

3204.

Врз основа на член 137 од Законот за катастар на недвижности („Службен весник на Република Македонија“ бр. 40/2008), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 15.12.2009 година, донесе

О Д Л У К А**ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ТАРИФНИКОТ ЗА ВИСИНАТА НА НАДОМЕСТОКОТ ЗА ЗАПИШУВАЊЕ ВО КАТАСТАРОТ НА НЕДВИЖНОСТИТЕ**

1. Со оваа одлука се дава согласност на Тарифникот за висината на надоместокот за запишување во катастарот на недвижностите, донесен од Управниот одбор на Агенцијата за катастар на недвижности, на седницата одржана на 20.11.2009 година, под бр.01-18264/1 од 20.11.2009 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-6170/1
15 декември 2009 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
д-р **Васко Наумовски**, с.р.

3205.

Врз основа на член 38, став 2 од Законот за катастар на недвижности („Службен весник на Република Македонија“ бр. 40/2008), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 15.12.2009 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ТАРИФНИКОТ ЗА ВИСИНАТА НА НАДОМЕСТОКОТ ЗА КОРИСТЕЊЕ И УВИД ВО ПОДАТОЦИТЕ ОД ГЕОДЕТСКО-КАТАСТАРСКИОТ ИНФОРМАЦИОНЕН СИСТЕМ

1. Со оваа одлука се дава согласност на Тарифникот за висината на надоместокот за користење и увид во податоците од геодетско-катастарскиот информациона систем, донесен од Управниот одбор на Агенцијата за катастар на недвижности, на седницата одржана на 20.11.2009 година, под бр.01-18265/1 од 20.11.2009 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-6170/2
15 декември 2009 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
д-р **Васко Наумовски**, с.р.

3206.

Врз основа на член 92, став 2 и член 119 од Законот за катастар на недвижности („Службен весник на Република Македонија“ бр. 40/2008), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 15.12.2009 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ТАРИФНИКОТ ЗА ВИСИНАТА НА НАДОМЕСТОКОТ ЗА ЗАВЕРКА НА ГЕОДЕТСКИ ЕЛАБОРАТИ ЗА ИЗВРШЕНИ ГЕОДЕТСКИ РАБОТИ ЗА ПОСЕБНИ НАМЕНИ И ЗА ЗАВЕРКА НА КОПИИ ОД КАТАСТАРСКИ ПЛАН

1. Со оваа одлука се дава согласност на Тарифникот за висината на надоместокот за заверка на геодетски елаборати за извршени геодетски работи за посебни намени и за заверка на копии од катастарски план, до-

несен од Управниот одбор на Агенцијата за катастар на недвижности, на седницата одржана на 20.11.2009 година, под бр.01-18266/1 од 20.11.2009 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-6170/3
15 декември 2009 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
д-р **Васко Наумовски**, с.р.

3207.

Врз основа на член 54-а од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 8/05 и 150/07), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 15.12.2009 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРЕСТАНОК И ДАВАЊЕ НА КОРИСТЕЊЕ НА ДВИЖНИ СТВАРИ НА АГЕНЦИЈАТА ЗА СТОКОВНИ РЕЗЕРВИ

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник Основен суд Скопје I – Скопје му престанува користењето на движна ствар – патничко возило Passat тип 2.8 D, број на шасија WVWZZZ3BZWE189813, година на производство 1998, сила на мотор 142 kw, запремина 2771 ccm, седишта 4+1, вредност на возилото 167.606,00 денари.

Движната ствар од став 1 на овој член се дава на трајно користење на Агенцијата за стокковни резерви без надомест.

Член 2

Претседателот на Основниот суд Скопје I – Скопје склучува договор со директорот на Агенцијата за стокковни резерви, со кој се уредуваат правата и обврските за движната ствар од член 1 на оваа одлука која се дава на трајно користење.

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-6209/1
15 декември 2009 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
д-р **Васко Наумовски**, с.р.

3208.

Врз основа на член 54 и 54-а од Законот за користење и располагање со стварите на државните органи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 8/05 и 150/07), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 15.12.2009 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРЕСТАНОК И ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА ДВИЖНИ СТВАРИ НА ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА УПРАВУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА ПОВЕКЕНАМЕНСКО ПОДРАЧЈЕ „ЈАСЕН“, СКОПЈЕ

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник Министерството за одбрана му престанува користењето на движните ствари - две моторни возила и тоа:

- ИЛТИС ДИЗЕЛ со број на шасија 000642, број на мотор 615103 и година на производство 1987 и
- ИЛТИС ДИЗЕЛ со број на шасија 000727, број на мотор 614914 и година на производство 1987.

Член 2

Движните ствари од член 1 на оваа одлука се даваат без надомест на трајно користење на Јавното претпријатие за управување и заштита на повеќенаменско подрачје „Јасен“, Скопје.

Член 3

Министерот за одбрана склучува договор со директорот на Јавното претпријатие за управување и заштита на повеќенаменско подрачје „Јасен“, Скопје, со кој се уредуваат правата и обврските на движните ствари од член 1 на оваа одлука, кои се даваат на трајно користење.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-6409/1
15 декември 2009 година
Скопје

Заменик на претседателот на Владата на Република Македонија,
д-р **Васко Наумовски**, с.р.

3209.

Врз основа на член 32 став 1 точка 30 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на РМ“, бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/04, 84/05, 111/05, 65/06, 05/07, 77/08 и 67/09), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 15.12.2009 година, донесе

ПРОГРАМА

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА РАНО ОТКРИВАЊЕ, ДИЈАГНОСТИЦИРАЊЕ И ЛЕКУВАЊЕ НА РАКОТ НА ДОЈКАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2009 ГОДИНА

Во Програмата за рано откривање, дијагностицирање и лекување на ракот на дојката во Република Македонија за 2009 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 3/09), во делот мерки и активности табелата се менува и гласи:

Вид на активност	Извршители	Вкупно
Промотивни и едукативни активности	НВО	500 000,00 ден
Набавка на потрошен материјал за мамографски и ехо прегледи	Министерство за здравство	6 324 040,00 ден
Други услуги во тек на прегледот	Јавни здравствени установи кои ја реализираат Програмата	1 000 000,00 ден
Набавка на потрошен материјал за мамографски и ехо прегледи по спроведена јавна набавка во 2008 година	ЈЗУ Здравствен дом "Скопје" Скопје	1 175 960,00 ден
ВКУПНО:		9 000 000,00 ден

По табелата во пасусот 3, износот „10.000.000“ се заменува со износот „9.000.000“.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр.19-6289/1
15 декември 2009 година
Скопје

Заменик на претседателот на Владата на Република Македонија,
д-р **Васко Наумовски**, с.р.

3210.

Врз основа на член 32 став 1 точка 10 од Законот за здравствената заштита ("Службен весник на Република Македонија", бр. 38/91, 46/93, 55/95, 10/04, 84/05, 111/05, 65/06, 05/07, 77/08 и 67/09), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 15.12.2009 година, донесе

ПРОГРАМА

ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ТРОШОЦИТЕ ЗА БОЛНИТЕ КОИ СЕ ТРЕТИРААТ СО ДИЈАЛИЗА, ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ЛЕКОВИ ЗА ТРАНСПЛАНТИРАНИ БОЛНИ И ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ЦИТОСТАТИЦИ, ИНСУЛИН, ХОРМОН ЗА РАСТ И ЛЕКУВАЊЕ НА БОЛНИ ОД ХЕМОФИЛИЈА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2009 ГОДИНА

Со член 32 од Законот за здравствена заштита, на сите граѓани на Република Македонија им се обезбедува остварување на загарантираните права, потреби и интереси на општеството преку Програми што ги донесува Владата на Република Македонија.

Осигурените лица, правата од здравствената заштита ги остваруваат врз основа на своето здравствено осигурување, а согласно Законот за здравствено осигурување.

Со средствата од оваа Програма се обезбедува здравствена заштита за лицата кои се опфтени со Спогодбата меѓу Македонската влада и Албанската влада

за соработка во областа на здравството и медицинските науки, а е опфено и личното учество на граѓаните при користењето на здравствената заштита, која е приход на здравствените установи, согласно Законот за здравствено осигурување.

МЕРКИ И АКТИВНОСТИ

1. БОЛНИ СО ХРОНИЧНА БУБРЕЖНА ИНСУФИЦИЕНЦИЈА И НИВНО ТРЕТИРАЊЕ СО ДИЈАЛИЗА

Основен критериум за започнување на лекувањето со дијализа претставува хроничната бубрежна инсуфициенција во терминален стадиум, односно потполно отсуство на функцијата на бубрезите. Единствен начин на надоместување на функцијата на бубрезите претставува дијализата, процес со кој се врши намалување на деградационите продукти (депурација и елиминација на вишокот на вода) од крвта, со цел овозможување живот на пациентот.

Согласно доктринарните ставови на медицинската наука, за успешно лекување на болните со хронична бубрежна инсуфициенција и нивното оспособување за вршење на секојдневните активности, оптимално секој пациент треба да биде три пати неделно третиран со дијализа, односно потребни се 156 дијализи за еден пациент годишно. За секоја дијализа потребен е: еден дијализер (се користи еднократно), потрошен материјал, лекови за процесот на дијализа и материјални трошоци. Исто така потребни се и редовни лабораториски анализи и дијагностички испитувања, кои се пропишани со Нормите и стандардите за водење на дијализата.

Во Република Македонија пациентите се дијализираат во Клиниката за нефрологија, Заводот за нефрологија - Струга и во Центрите за дијализа во Скопје (Железара и Воена Болница), Битола, Велес, Гевгелија, Гостивар, Делчево, Дебар, Кавадарци, Кочани, Куманово, Крива Паланка, Прилеп, Струмица, Струга, Тетово и Штип. Вкупниот број на пациенти на дијализа во Републиката за 2009 година е 1175 и 20 странски државјани кои се на хроничната дијализна програма согласно горенаведената Спогодба.

Според инциденцата на заболувањето, средниот годишен процентуален пораст за инциденцата изнесува 11%, а средниот годишен процентуален пораст за преваленцата изнесува 5% и е 108,7 на 1 000 000 жители, како и со пресметување на морталитетот во изминатите години, во 2009 година ќе бидат третирани 1100 лица и 20 странски државјани. Според тоа, за 1100 + 20 странски државјани во 2009 година треба да се извршат 174 720 дијализи.

За пресметување на вкупните средства кои се потребни за странските државјани и партиципацијата за сите пациенти кои се на дијализен третман, потребно е да се пресмета просечната цена на чинење на еднократна дијализа која варира во зависност од видот на дијализата и здравствената состојба на пациентот.

Вкупните трошоци по пациент на дијализа (дневна дијализа и обавезни трошоци) се 4.400,00 денари.

Со оглед на тоа што годишно за еден пациент потребни се 156 дијализи, просечно вкупните трошоци за еден пациент на годишно ниво е 686.400,00 денари.

1.1	Средства за дијализа за 20 лица-странски државјани кои се опфени со Спогодбата 20 лица x 686.400,00 ден. (или 20 x 4.400,00 ден. x156 дијализи годишно)	13.728.000,00
1.2	Средства за 1100 лица кои се третираат со дијализа	1.973.300,00
ВКУПНО ПОТРЕБНИ СРЕДСТВА ЗА 1 И 2		15.701.300,00

1).Податоците кои се користени се добиени од собрани податоци од сите здравствени установи и Фондот за здравствено осигурување на Република Македонија

2. ТРАНСПЛАНТАЦИЈА НА ОРГАНИ

Согласно планот и програмата за работа на Универзитетските клиници во Скопје, а почитувајќи ги просторните и кадровските можности и ограничувања, планирано е да се извршат приближно 20 пресадувања на бубрег. Бројот на трансплантациите зависи и од обезбедување на бубрези кои би можеле да се трансплантираат од жив донор или со кадаверична трансплантација.

За успешноста на трансплантацијата покрај кадровските, просторните и техничките можности, потребно е да се обезбедат и имunosупресивни лекови кои ќе го спречат процесот на отфрлање на трансплантатот – Micophenolic acid, Cyclosporine. Истите се примаат во континуитет во понатамошниот период.

Трансплантација на бубрези се врши на Универзитетската клиника за урологија во соработка со Универзитетската клиника за нефрологија и други Клиници, а по претходна типизација на ткивата на давателот и примателот во Републичкиот завод за трансфузиологија. Посттрансплантациониот рехабилитационен третман ќе се обавува на Клиниката за нефрологија.

Во 2009 година планирано е да се извршат околу 30 нови пресадувања на коскена срцевина. Трансплантацијата на коскената срцевина ќе се врши на Универзитетската клиника за хематологија. За успешноста на трансплантацијата на коскена срцевина за сите болни, потребно е да се обезбеди имunosупресивниот лек Cyclosporin.

Осигурените лица правата од здравствената заштита ги остваруваат врз основа на своето здравствено осигурување, за партиципација на осигурените лица, (како за примателот така и за давателот), средства се обезбедуваат преку Буџетот на Република Македонија. За прифаќање на трансплантатот се користат следните лекови:

Caps. Micophenolic acid a 250mg., filmtableti od 500mg., tabl. od 180mg, 360mg, како i Caps. Cyclosporine a 25mg., 50mg, 100mg., sol.Ciclosporin a 100mg/1ml.

Во продолжение се дадени вкупните количини на лекови за трансплантирани болни.

За 20 нови трансплантации на бубрег е потребно:

Caps. Ciclosporin 600 скатули

Caps. Micophenolic acid 580 скатули

За 105 стари случаи потребно е

Caps. Ciclosporin 3 200 скатули .

Caps. Micophenolic acid 3060 скатули

За 30 нови случаи на трансплантација на коскена срцевина е потребно:

250 Amp. Ciclosporin од 250 мг

Sol. Ciclosporin од 100мг/1мл , 30 скатули

За 68 стари случаи потребни се:

Caps. Ciclosporin од 100 мг, 255 скатули

За 2 случаи на трансплантирани болни на црн дроб се потребни:

Caps. Ciclosporin од 100 мг, 26 скатули

Caps. Micophenolic acid 55 скатули .

**ВКУПНО ЗА ЛЕКОВИ ЗА ТРАНСПЛАНТАЦИЈА
СЕ ПОТРЕБНИ: 54.100.000,00 ден.**

2.1	Средства за трансплантација (за примателот и давателот) и лекови за 225 трансплантирани лица	608.175,00
3. МАЛИГНИ ЗАБОЛУВАЊА		

Малигните заболувања претставуваат многу сериозен здравствен, социјален и економски проблем заради тежината на заболувањето, должината на лекувањето, долготрајната неспособност за работа како и лошата прогноза. Во Република Македонија, малигните заболувања се на второ место по застапеност веднаш по кардиоваскуларните болести.

Според статистичките податоци во Република Македонија во 2009 година се очекува да има околу 3.000 заболени од разни видови на малигни заболувања. Во лекувањето на заболени од малигни болести учествуваат Институтот за онкологија и радиотерапија, Клиниката за хематологија, Клиниката за детски болести, Хируршките клиника и други здравствени установи во Републиката. Здравствената заштита се состои од рано откривање и ефикасно лекување на заболени.

Програмата опфаќа лекување на малигните болести со хируршки третман, зрачење и апликација на хемотерапија (цитостатици). Видот и начинот на третманот зависи од природата и стадиумот на болеста.

Со оваа Програма се обезбедуваат средства за неосигурените лица и партиципација за осигурените лица, а осигурените лица правата од здравствената заштита ги остваруваат врз основа на своето здравствено осигурување.

Просечна цена на лекување за еден пациент од малигна болест:

- хируршко лекување и радиотерапија (зрачење) за едно заболено лице - просечно по 37.046,00 денари

- Хемотерапија (цитостатици) - просечно за едно заболено лице по 12.204,00 денари, односно

Лекувањето на едно лице со малигна болест просечно чини 49.250,00 денари, по цени од ценовникот на ФЗО.

3.1.	Средства за партиципација за 3 000 лица	5.109.000,00
------	---	--------------

4. ШЕЌЕРНА БОЛЕСТ - ДИАБЕТЕС МЕЛЛИТУС

Дијабетес меллитус е метаболен синдром на висок шеќер во крвта, како резултат на апсолутен или релативен недостаток на инсулин и/или инсулинска резистенција со пореметен метаболизам на јаглени хидрати, масти и протеини и претставува едно од почестите заболувања во Републиката. Се јавува кај околу 5,6% од населението. Примарно се карактеризира со хипергликемија, како и појава на микроваскуларни (ретинопатија, нефропатија и невропатија) и макроваскуларни компликации (коронарна срцева болест, цереброваскуларна болест и периферна васкуларна болест), со зголемен морталитет и морбидитет и со намален квалитет на живот.

Според податоците од Клиниката за ендокринологија - Центарот за дијабетес, во Република Македонија инциденца на ова заболување е 225, така да бројот на заболени во 2009 година се очекува да биде околу 110.000 заболени од шеќерна болест, од кои регистрирани се 80 000. Од нив околу 9.150 се инсулин зависни пациенти.

Постојат неколку видови на дијабетес:

1. **Дијабетес меллитус-тип 1** се карактеризира со апсолутен недостаток на инсулин и за постигнување на нормални вредности на шеќерот во крвта е потребен егзоген инсулин. Од овој вид во Република Македонија се заболени 1 515 лица. Овој вид на дијабетес е болест на младата популација (деца, адолесценти и возрасни), од кои на интензивна инсулинска терапија 1 200 пациенти, конвенционална терапија 300 и на инсулинска пумпа 27 пациенти, претежно деца. Инсулиноот е дел од нивната секојдневна терапија, без која исходот е фатален.

2. **Дијабетес меллитус - тип 2** опфаќа 90% од сите случаи од кои 90% се на инсулинска терапија, а останатите користат таблетарна терапија. Просечна дневна доза на инсулин е околу 40 IE (интернационални единици).

Најновите истражувања укажуваат дека со примена на соодветен третман се постигнува одложување, па дури и превенција на долгорочните компликации од дијабетесот, кои вклучуваат слепило, бубрежна слабост, срцев и мозочен удар, па дури и гангрена и ампутација на долните екстремитети. Сите овие нарушувања спаѓаат во групата на т.н. хронични дијабетични компликации, во чија генеза лежат васкуларни нарушувања. Дијабетичната кетоацидоза и хипогликемиите кои спаѓаат во групата на акутните компликации на дијабетесот, можно е да се сведат на минимум со помош на едукација на пациентите како и со примена на превентивни мерки и современ терапевтски третман.

За дел од овие пациенти (околу 27), потребно е дозирање на инсулинот преку инсулинска пумпа која овозможува подобрување на целокупната метаболна контрола, со цел намалување и спречување на комплициите. За истите се користи потрошен материјал:

4.1	Инфузиски сет (Minimed Quick set, 9 mm канџа, 110 см пластично црево)	8 пар. X 700 ден.	5600,00 ден.
4.2	Резервоар за инсулин (Minimed 3.0 мл)	8 пар. X 150 ден.	1200,00 ден.
4.3	Сензор за 72 час. субкутано мониторирање на гликемијата, еднаш во 2 месеци	0.5 x 3200 ден.	1600,00 ден.
4.4	Траки за гликемија (HPS Glucoval, 1 пак. = 25 ком)	1 x 800 ден.	800,00 ден.
	Вкупно месечно по пациент:		9 200,00 ден.
	За 1 пациент годишно е потребно	12 x 9200,00 ден.	110 400,00 ден.
ВКУПНО ГОДИШНО ЗА 32 ПАЦИЕНТИ СЕ ПОТРЕБНИ			3.532.800,00 денари

Од пациентите што користат инсулински пумпи, 22 пациенти се третираат на Универзитетската клиниката за ендокринологија, а 10 пациенти ќе бидат третирани на Универзитетската Клиниката за детски болести.

Во лекување на пациентите се користат неколку видови инсулини, кои се пакувани како сет од 5 пенкала x 300 ИЕ=1500 ИЕ, и тоа:

Novonordisk insulotard HMNL, Mikstard "10", "20" и "30" HMNL, Aktrapid HMNL, Novorapid flexpen, Novomix "30" flexpen, Levemir flexpen, Sanofi aventis Lantus .

Просечна цена на лекување за еден пациент од дијабетес со 40 ИЕ инсулин како дневна доза е 20.400 денари на годишно ниво.

Со оваа Програма се обезбедуваат средства за потрошен материјал за пациентите кои се на инсулинска пумпа и партиципација за осигурените лица, а осигурените лица правата од здравствената заштита ги остваруваат врз основа на своето здравствено осигурување.

4.5	Средства за потрошен материјал за 32 пациенти со инсулинска пумпа	3.535.625,00 ден
4.6	Средства за лекување на 6.715 лица	11.387.478,00 ден
ВКУПНО ПОТРЕБНИ СРЕДСТВА ЗА ПАЦИЕНТИ СО ИНСУЛИНСКА ПУМПА И ПАРТИЦИПАЦИЈА НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА		14.923.103,00

5. ХОРМОН ЗА РАСТ

Хормонот за раст се користи кај децата, кај кои што е пореметен процесот на растење пред се заради недостаток на овој хормон. Со неговата употреба се воспоставува рамнотежа на сите функции во организмот.

Во Република Македонија годишно околу 59 деца имаат потреба од хормонска терапија. Вкупната бројка на деца кои примаат хормон за раст се определува врз медицински критериуми. Хормонот за раст се користи за децата кај кои не е завршено затворање на епифизните рскавици.

Децата се третираат на клиниката за детски болести во Скопје.

За лекување на децата со проблеми во процесот на растење се користи Nordipin-nordilet ампули од 5мг - 1.5мл, 10мг - 1.5мл и 15мг - 1.5мл

Просечни годишни потреби по дете - 600.450,00 денари

5.1	Средства за лекување на 59 деца	159 477,00
-----	---------------------------------	------------

6. ХЕМОФИЛИЈА

Хемофилија А и хемофилија Б се наследни заболувања кои настануваат заради неспособноста на организмот да создава т.н. фактор VIII или фактор IX во доволни количини. Неспособноста на организмот за создавање на овие фактори предизвикува крварења од микро и макротраумите кои не можат да се сопрат освен со употреба на нив, така да доколку овие болни адекватно и навремено не се лекуваат, кај нив можат да настанат сериозни компликации, смрт како и траен инвалидитет.

Според податоците на Центарот за хемофилија во Републичкиот завод за трансфузиологија во Република Македонија се регистрирани 210 пациенти со хемофилија А и 105 пациент со хемофилија Б (вкупно 315 пациенти). Лекувањето на пациентите се врши во Републичкиот завод за трансфузиологија, Клиниката за детски болести, Клиниката за хирургија, Клиниката за хематологија и останатите здравствени установи во Републиката. Европската и светската асоцијација на хемофиличарите препорачуваат лекување со фактор VIII или фактор IX. Употребата на фактор VIII или фактор IX е неопходна во лекувањето на овие болни заради минимизирање на ризикот од трансмисија на вируси, особено на ХИВ - вирусот, поефикасно лекување на болните со што би се намалиле трошоците за болничко лекување, намалување на последиците кај болните во однос на инвалидитет, можност за нивно вклучување во секојдневниот живот.

Во животни загрозувачки ситуации, како и во превентивни случаи за домашно лекување на пациенти (5 случаи годишно), потребно е да се употреби и рекомбинантен фактор VIIA.

За 210 пациенти со хемофилија А потребни се 6.000.000 ИЕ фактор VIII.

За 100 пациенти со хемофилија Б во 2006 година потребно е 2.000.000 ИЕ фактор IX.

За 5 пациенти со хемофилија потребни се 600 амп. со рекомбинантен фактор VIIA. novoseven амп.

Вкупно за 2009 година потребни се 130.071 000,00 денари.

6.1	Потребни средства за партиципација за осигурени лица 315 x 2703,00 денари	851.445,00
-----	---	------------

Рекапитулар	
1.1, 1.2	15.701.000,00
2.1	608.175,00
3.1	5.109.000,00
4.1, 4.2, 4.3, 4.4	3.532.800,00
4.5, 4.6	14.923.103,00
5.1	159.477,00
6.1	851.445,00
Вкупно потребни средства	40.885.000,00

Програмата ќе се реализира во обем и содржина на средствата одобрени од Буџетот на Република Македонија за 2009 година во висина од 48.100.000 денари, од кои за реализација на мерките и активностите предвидени во програмата за лекување на ретки болести во износ од 7.215.000 се насочуваат во Програмата за лекување на ретки болести.

Министерството за здравство месечно ќе ги распределува средствата на здравствените установи извршители на активностите врз основа на доставени фактури и извештаи за реализација на активностите содржани во Програмата.

За извршените здравствени услуги Министерството за здравство ќе врши исплаќање на истите се до обезбедување на потребните документи на пациентот за стекнување на статус на осигурано лице, со цел пациентот да добие континуирана здравствена заштита, а со оглед на фактот дека болестите кои се опфатени во програмата се животназагрозувачки и прекилот на терапијата би довел до сигурна смрт.

Со оглед на тоа дека здравствениот статус на населението не претставува константна категорија и истата подлежи на варијации во болестите и бројот на пациентите, не може да се предвиди апсолутно точен број на заболелите, така да е можно трансфер на средствата од една во друга позиција.

Здравствените организации кои се извршители во Програмата, најдоцна до 15.01.2010 година да достават до Министерството за здравство извештаи за реализираните мерки и активности во 2009 година, предвидени со Програмата, согласно табелата.

Со влегувањето во сила на оваа програма престанува да важи Програмата за обезбедување на трошоците за болните кои се третираат со дијализа, за обезбедување на лекови за трансплантирани болни, за обезбедување на цитостатици, инсулин, хормон на раст и лекување на болни од хемофилија во Република Македонија за 2009 година ("Службен весник на Република Македонија" бр 3/09).

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр.19-6292/1
15 декември 2009 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
д-р **Васко Наумовски**, с.р.

3211.

Врз основа на член 6 став 2 од Законот за ученичкиот и студентскиот стандард („Службен весник на Република Македонија“ бр. 37/98 и 40/03) и член 39 став 3 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2009 година („Службен весник на Република Македонија“ бр.166/08), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 15.12.2009 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОСТВАРУВАЊЕ И РАЗВОЈ НА ДЕЈНОСТА ВО УЧЕНИЧКИОТ СТАНДАРД ЗА 2009 ГОДИНА

1. Во Програмата за остварување и развој на дејноста во ученичкиот стандард за 2009 година („Службен весник на Република Македонија“ бр.3/09, 26/09, 122/09 и 145/09), во точка 1 во ставот 6 се додава нова алинеја која гласи: „согласно Законот за правата на Претседателот на Република Македонија и неговото семејство по престанување на функцијата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 46/04 и 109/06) опфатено е школувањето и стипендирањето на Стефан Трајковски.“

2. Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-6441/1
15 декември 2009 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
д-р **Васко Наумовски**, с.р.

3212.

Врз основа на член 6 став 2 од Законот за ученичкиот и студентскиот стандард („Службен весник на Република Македонија“ бр. 37/98 и 40/03) и член 39 став 3 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2009 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 166/08), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 15.12.2009 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОСТВАРУВАЊЕ И РАЗВОЈ НА ДЕЈНОСТА ВО СТУДЕНТСКИОТ СТАНДАРД ЗА 2009 ГОДИНА

1. Во Програмата за остварување и развој на дејноста во студентскиот стандард за 2009 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 03/09, 26/09, 122/09 и 145/09), во точка 1 ставот 6 се додава нова алинеја која гласи: „согласно Законот за правата на претседателот на Република Македонија и неговото семејство по престанување на функцијата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 46/04 и 109/06) опфатено е школувањето на Сара Трајковска“.

2. Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-6442/1
15 декември 2009 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
д-р **Васко Наумовски**, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА НАДВОРЕШНИ РАБОТИ
3213.

О Б Ј А В А

Договорот за физичка демаркација на границата помеѓу Република Македонија и Република Косово, склучен на 16 октомври 2009 година, ратификуван со Законот за ратификација на Договорот за физичка демаркација на границата помеѓу Република Македонија и Република Косово („Службен весник на РМ“ бр. 127/2009), е во сила од 27 октомври 2009 година.

Министер,

2 декември 2009 година м-р **Антонио Милошоски**, с.р.
Скопје

РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
3214.

Врз основа на член 23 од Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија“ бр.63/2006, 36/2007 и 106/08), Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, на седницата одржана на 16 декември 2009 година, донесе

ПРАВИЛНИК
ЗА УСЛОВИТЕ ЗА СНАБДУВАЊЕ
СО ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на уредување

Член 1

(1) Со овој Правилник за условите за снабдување со топлинска енергија (во понатамошниот текст: Правилник) се уредуваат условите и начинот на снабдување со топлинска енергија како и меѓусебните права, обврски и одговорности на сите корисници на системот за дистрибуција на топлинска енергија за греење и тоа на: Регулиран производител, Нерегулиран производител, Дистрибутер, Снабдувач, и Потрошувачите, а особено ги регулира прашањата за:

- односите меѓу корисниците на дистрибутивната мрежа;
- основните предуслови за испорака на топлинската енергија кај потрошувачите;
- условите, начинот и рокот за склучување на Договор за снабдување со топлинска енергија;
- исклучување, ограничување или прекин на испорака на топлинска енергија и обештетување на потрошувачот на топлинска енергија;
- мерење на испорачаната топлинска енергија;
- начин на пресметка и наплата на испорачаната топлинска енергија, и
- други прашања поврзани со испораката на топлинската енергија.

Дефиниции

Член 2

(1) Дефинициите за одделни изрази, содржани во Законот за енергетика, се применуваат и во овој Правилник.

(2) Одделни изрази употребени во овој Правилник го имаат следното значење:

„**Снабдување со топлинска енергија**“ - регулирана дејност на пазар на топлинска енергија во согласност со лиценца за вршење на дејност снабдување со топлинска енергија; (во понатамошниот текст: **Снабдување**, односно **Испорака**)

„**Снабдувач на топлинска енергија**“ - се трговски друштва или јавни претпријатија кои вршат снабдување со топлинска енергија, согласно Законот за енергетика (во понатамошниот текст: **Снабдувач**)

„**Дистрибутер на топлинска енергија**“ - е носител на лиценца за вршење на енергетска дејност дистрибуција и управување со системот за дистрибуција на топлинска енергија на определено подрачје на територијата на Република Македонија; (во понатамошниот текст: **Дистрибутер**)

„**Регулиран производител на топлинска енергија**“ - е носител на лиценца за вршење на енергетска дејност производство на топлинска енергија кој има обврска да ја продава целокупната произведена енергија на снабдувачот, според регулиран договор и да го почитува температурниот режим за работа на топланите; (во понатамошниот текст: **Регулиран производител**)

„**Нерегулиран производител на топлинска енергија**“ - е носител на лиценца кој врши енергетска дејност производство на топлинска енергија за греење без обврска да го почитува температурниот режим за работа на топланите на Регулираниот производител.

„**Тарифен потрошувач на топлинска енергија**“ - правно или физичко лице кое за сопствени потреби купува топлинска енергија од снабдувачот (во понатамошниот текст: **Потрошувач**)

„**Корисник на дистрибутивна мрежа**“ - е лице кое ја користи Дистрибутивната мрежа за превземање и/или предавање на топлинска енергија за греење.

„**Топлинска станица**“ - дел од Системот кој се надоврзува на Дистрибутивната мрежа и служи за регулација на влезните параметри на топлиноносителот во објектот на корисникот и мерење на испорачаната топлинска енергија;

„**Топлиноносител**“ - е водата со која се пренесува топлинската енергија за греење од Производителот на топлинска енергија до Потрошувачот на топлинска енергија за греење.

„**Систем за топлинска енергија за греење**“ - целина од енергетски објекти, постројки, уреди и инсталации меѓусебно поврзани така што претставуваат единствен технички систем за производство, дистрибуција и снабдување со топлинска енергија за греење; (во понатамошниот текст: **Систем**)

„Систем за дистрибуција на топлинска енергија за греење“ - дел од Системот составен од објекти, постројки, уреди и инсталации за пренесување на топлинска енергија, од мерното место на превземање на топлинска енергија од Производителот до мерното место на предавање на Потрошувачот; (во понатамошниот текст: Дистрибутивна мрежа)

„Грејна инсталација на објектот“ - е севкупност од циркулациони пумпи, цевководи, вентили и служи доведената топлинска енергија до топлинските станици да ја дистрибуира до грејната инсталација на потрошувачот и да овозможи затоплување на поедините имоти. Кога кон една топлинска станица се приклучени повеќе од еден објект секој од приклучните цевководи на поедините објекти се елемент на грејната инсталација на поедините објекти. Границата помеѓу топлинската станица и Потрошувачот при директен систем на греење е мешачкиот дел а при индиректен систем на греење е топлиноизменувачот.

„Грејна инсталација на потрошувачот“ - ја сочинуваат грејни тела на потрошувачот и припадните приклучни цевки и арматура кои се надоврзува на грејната инсталација на објектот.

„Исклучени грејни тела“ се грејни тела кои физички се одвоени од грејната инсталација на објектот.

„Мерен уред на излез од топланата - влез во дистрибутивна мрежа“ - е уред за мерење на испорачаната топлинска енергија од Производителот на Дистрибутерот.

„Мерен уред на влез во топлинската станица“ - е уред за мерење на испорачаната топлинска енергија од Дистрибутивната мрежа на влез во објектот.

„Индивидуален мерен уред“ – калориметар, мерен уред поставен на влез на стан во објект за колективно домување со кој се овозможува распределба на надоместокот за топлинска енергија на ниво на мерно место;

„Мерно место“ - место каде е лоциран мерниот уред на топлинска енергија;

„Грејна површина“ - нето станбена површина е заграден простор, во која се испорачува топлинска енергија, со надворешни прегради без оглед дали има инсталирано грејни тела. Затворена тераса не влегува во грејна површина само ако нема инсталирано грејни тела и има преграда кон целината на станот.

„Енергетски биланс“ – е еднаквост на топлинските загуби и доведената топлинска енергија до секоја просторија во објектот според барањето во термотехничкиот проект при што во затоплуваните простории се постигнуваат проектните температури.

„Распределба на надоместокот за топлинска енергија“ - е утврдување на надомест за топлинска енергија со примена на една од методите за распределба.

„Распределувач на надоместокот за топлинска енергија“ – уред со кој се овозможува распределба на надоместокот за испорачаната топлинска на мерно место; (во понатамошниот текст: Распределувач);

„Мрежни правила“ - се технички правила и услови за планирање, оперативно водење, пристап и приклучување на корисниците на преносната или дистрибутивната мрежа;

„Тарифен систем за продажба на топлинска енергија“ - ги уредува критериумите за определување категории потрошувачи, пресметковни елементи за утврдување на надомест за потрошена топлинска енергија, како и основи и начин на формирање на тарифни ставови и нивна примена врз пресметковните елементи (во понатамошниот текст: Тарифен систем).

2. ОДНОСИ МЕЃУ КОРИСНИЦИТЕ НА ДИСТРИБУТИВНАТА МРЕЖА

Снабдувач

Член 3

(1) Снабдувач е правен субјект - носител на лиценца за вршење на енергетска дејност снабдување со топлинска енергија, кој купува топлинска енергија од Регулираниот производител на топлинска енергија, и ја продава на Потрошувачите;

(2) Снабдувачот може да склучи договор со Нерегулираниот производител на топлинска енергија за купување на топлинска енергија по цена која е еднаква или пониска од цената на Регулираниот производител на тоа подрачје, определена од страна на Регулаторната комисија за енергетика согласно на Правилникот за начин и услови за регулирање на цени за топлинска енергија за греење и Тарифниот систем за продажба на топлинска енергија.

(3) Правните лица кои ја вршат дејноста снабдување ги имаат обврските за јавна услуга.

Член 4

(1) Топлинската енергија Снабдувачот ја купува од Производителот и истата ја продава на Потрошувачите.

(2) Со Договорот за купопродажба на топлинска енергија помеѓу Снабдувачот и Производителот се дефинирани меѓусебните права и обврски, квантитетот и квалитетот на произведената топлинска енергија на влез во дистрибутивната мрежа, како и решенија за случаи кога Регулираниот производител неможе во одреден период да испорачува топлинска енергија во потребната количина и со потребниот квалитет.

(3) Купената топлинска енергија се дистрибуира од влезот во дистрибутивната мрежа до топлинските станици од страна на Дистрибутерот, за сметка на Снабдувачот.

(4) Со Договорот за дистрибуција на топлинската енергија се дефинирани меѓусебните правата и обврски помеѓу Снабдувачот и Дистрибутерот, од влезот во дистрибутивната мрежа до топлинските станици во објектите, критериумите за квантитет и квалитет на испорачаната енергија во топлинските станици како и начинот на санкционирање на неиспораката или неквалитетната испораката.

(5) Снабдувачот има право да врши увид и контрола во соодветната документација кај Производителот и Дистрибутерот во која се евидентира квантитетот и квалитетот на испорачаната енергија.

Обврски на Снабдувачот

Член 5

(1) Снабдувачот е одговорен за:

- безбедно, континуирано и квалитетно снабдување со топлинска енергија за греење на Потрошувачи согласно законите и други прописи и општи акти;
- набавка на потребните количини на топлинска енергија и обезбедување на потребен дистрибутивен капацитет за испорака на топлинска енергија до крајните Потрошувачи;
- склучување на договор за купување на топлинска енергија со Регулаторниот производител, одобрен од страна на Регулаторната комисија за енергетика;
- склучување на договор за дистрибуција на топлинска енергија со Дистрибутерот, одобрен од страна на Регулаторната комисија за енергетика;
- склучување на договори за снабдување на топлинска енергија со Потрошувачите;
- мерење на превземената и испорачаната топлинска енергија од корисниците приклучени на дистрибутивната мрежа;
- фактурирање и наплата на измерената испорачана топлинска енергија на Потрошувачите;
- изготвување на годишни биланси за потребите на Потрошувачите и врз основа на нив, склучување на годишни договори за купување на топлинска енергија, кои се доставуваат до Регулаторната комисија за енергетика и до градоначалниците на општините или градот Скопје во согласност со лиценцата за снабдување со топлинска енергија на тарифни потрошувачи, и
- долгорочна прогноза на потребите од топлинска енергија;

(2) Во случај на прекин или намалена испорака на топлинска енергија, Снабдувачот е должен да ја надомести штетата на Потрошувачот, ако штетата настанала по вина на Снабдувачот.

3. ОСНОВНИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА ИСПОРАКА НА ТОПЛИНСКАТА ЕНЕРГИЈА КАЈ ПОТРОШУВАЧИТЕ

Грејни инсталации и постројки

Член 6

- (1) Грејна инсталација и постројки на објектот се:
- водот од приклучната шахта до топлинската станица,
  - топлинската станица,
  - мерен уред на влез во топлинска станица,
  - грејната инсталација на објектот и
  - други топлински уреди.

- (2) Грејна инсталација и уреди на Потрошувачот се:
- грејната инсталација на потрошувачот
  - индивидуално мерило или распределувач на надоместокот за топлинска енергија и
  - други топлински уреди.

(3) Грејните инсталации, постројките и уредите мора да бидат проектирани, изградени и одржувани според постојните технички прописи и при тоа да не предизвикуваат нарушувања при испораката, користењето на топлинската енергија, одржувањето на опремата, регулацијата и мерењето на топлинската енергија.

Грејна сезона

Член 7

- (1) Грејната сезона, започнува од 15 октомври тековната и трае до 15 април наредната година.
- (2) По исклучок, грејната сезона може да почне порано но не пред 1 октомври доколку три дена едно подруго надворешната температура во 21 часот е 12°C или пониска.
- (3) Под условите од став 2 на овој член грејната сезона се продолжува и по 15 април но не подолго од 30 април.

Член 8

(1) За време на грејната сезона, Снабдувачот е должен да му овозможи на Потрошувачот континуирано снабдување со топлинска енергија, согласно Мрежните правила.

Член 9

- (1) Снабдувачот му испорачува на Потрошувачот топлинска енергија со потребните параметри на топлиноносителот.
- (2) Во текот на грејната сезона Снабдувачот е должен во грејните простории во времето од 06 до 21 часот во текот на денот да обезбеди температура на греење од $20+1^{\circ}\text{C}$.

Квалитет на услугата

Член 10

- (1) Снабдувачот гарантира договорен квалитет на испораката на топлинска енергија единствено во објекти во кои внатрешната грејна инсталација е технички и функционална исправна и во кои не е нарушен енергетскиот биланс.
- (2) Нарушен енергетскиот биланс е состојба кога во објектот има исклучени Потрошувачи и/или Потрошувачката на топлинска енергија поради што температурите кај истите се пониски од проектните и има зголемени топлински загуби кај приклучени Потрошувачи во однос на термотехничкиот проект, а кои не можат во целост да се надоместат со температурниот режим на испорака на топлинска станица, односно ако објектот има негативен енергетски прием.

Член 11

(1) Квалитетот на испорачаната топлинска енергија се контролира со мерење на :

- Температурата на топлиноносителот на влез во топлотната станица на објектот;
- Температурата на топлиноносителот на влез од грејната инсталација;
- Температурата на топлиноносителот на излез од грејната инсталација;
- Протек на топлиноносителот ; и
- Испорачаната топлинска енергија во зависност од надворешната температура.

Постапка по приговор на Потрошувач за некавалитетна услуга**Член 12**

(1) Потрошувачите кои се незадоволни од квалитетот на испораката на топлинска енергија, можат да поднесат писмено барање до Снабдувачот, за проверка на квалитетот.

(2) Снабдувачот е должен по стекнување на условите за контрола да ги провери наводите од рекламацијата, и писмено да го извести Потрошувачот.

(3) По рекламација на поединечни Потрошувачи, во објекти каде што распределбата на енергијата се врши според грејната површина, квалитетот на испорачаната топлинска енергија се утврдува според Правилник за квалитет на испорачаната топлинска енергија, кој го донесува Снабдувачот по претходно одобрување од страна на Регулаторната комисија за енергетика.

Приклучување на нови Потрошувачи**Член 13**

(1) Снабдувањето со топлинска енергија се врши во согласност со Решението за приклучување на дистрибутивниот систем и Изјавата за одобрување на термоенергетски прием на објектот.

(2) По одобрување на термоенергетски прием на објектот, Потрошувачот и Снабдувачот склучуваат Договор за снабдување со топлинска енергија.

4. УСЛОВИ, НАЧИН И РОК ЗА СКЛУЧУВАЊЕ НА ДОГОВОР ЗА СНАБДУВАЊЕ СО ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА**Член 14**

(1) Потрошувачите на топлинска енергија се должни да склучат Договор за снабдување со топлинска енергија со Снабдувачот, врз основа на писмено барање на Потрошувачот.

(2) Договорот за снабдување со топлинска енергија помеѓу Снабдувачот и Потрошувачот содржи:

- енергетски големини;
- начин и рокови на испорака;

- место на испорака и мерење;
- денот на почетокот на испораката;
- исклучување, прекин, привремен прекин на испораката;
- начин на пресметување и плаќање;
- времетраењето на договорот и должината на отказниот рок, и
- други одредби со кои поблиску се регулираат односителите за купопродажба на топлинска енергија.

(3) Потрошувачите сите деловни односи и релации поврзани со снабдувањето на топлинска енергија ги остваруваат со Снабдувачот.

Категории на Потрошувачи**Член 15**

(1) Потрошувачи се правни и физички лица кои превземаат и користат топлинска енергија за задоволување на сопствени потреби.

(2) Потрошувачите се поделени во две категории:

- Домаќинства и
- Останати

(3) Категоријата потрошувачи – домаќинства, се Потрошувачи кои топлинската енергија ја користат за греење на станбениот простор наменет исклучиво за домување.

(4) Категоријата потрошувачи – останати, се сите останати Потрошувачи кои не припаѓаат на категоријата домаќинства.

Права и обврски на Потрошувачот**Член 16**

(1) Обврска за плаќање на надоместокот за топлинска енергија за Потрошувачите настанува со денот на отпочнување на користење на топлинска енергија.

(2) Потрошувачите се должни да се пријават и да склучат Договор за снабдување со топлинска енергија со Снабдувачот, да ја пријават секоја промена во снабдувањето со топлинска енергија, односно да се одјавата кај Снабдувачот како Потрошувач на топлинска енергија.

(3) Потрошувачите што не склучиле Договор со Снабдувачот од било кои причини, а користат топлинска енергија, се смета дека се во потрошувачки однос со Снабдувачот, под исти услови како и корисниците што склучиле Договор за снабдување со топлинска енергија.

(4) Потрошувачите кои не се пријавиле уредно и благовремено од било која причина кај Снабдувачот, а се затекнати дека користат топлинска енергија во грејна сезона, ќе бидат задолжени со надоместок за топлинска енергија за период од една до три години, во согласност со важечките прописи, а најмалку за периодот од почетокот на тековната грејна сезона.

(5) Потрошувачите кои не се одјавиле кај Снабдувачот ќе бидат задолжувани се додека истото не го сторат.

(6) Задолжението со надоместок за топлинска енергија од став 4 и став 5 од овој член се врши по цена која важела во периодот на настанот.

Член 17

(1) Потрошувачот има обврска во периодот од 15 мај до 15 септември во тековната година да изврши проверка на исправноста на грејната инсталација на објектот и на Потрошувачот, за да може да се обезбеди непречена испорака на топлинска енергија во грејниот период.

Член 18

(1) Потрошувачот е должен:

- да ги почитува обврските превземени со Договорот за снабдување со топлинска енергија;
- со користењето на своите енергетски објекти, уреди или инсталации да не го загрозува животот и здравјето на луѓето;
- без согласност на Снабдувачот да не изврши приклучување на својот објект, уред или инсталација на топлификациониот систем, односно преку своите објекти, уреди или инсталации да не овозможи приклучување на друг Потрошувач;
- да овозможи правилно евидентирање на потрошената топлинска енергија и да не ја користи енергијата без мерни уреди, надвор од мерните уреди или со мерни уреди кои не се договорени и
- да се придржува кон пропишаните мерки за функционирање на енергетскиот систем во воена и вонредна состојба.

Член 19

(1) Потрошувачот покрај должностите утврдени во претходниот член на овие услови, е должен и:

- да не ја попречува испораката на топлинска енергија на други Потрошувачи;
- по опомена на Снабдувачот во определениот рок да ја намали моќноста, односно количеството на потрошувачка на енергија на договорената вредност;
- во случај на недостиг на енергија да се придржува кон пропишаните мерки за намалување на Потрошувачката;
- да ја плати испорачаната енергија, согласно со овие услови, договорот за снабдување со топлинска енергија и законот;
- на овластените лица на Снабдувачот да им дозволи и овозможи пристап до сите делови на приклучокот, до заштитните и мерните уреди и до енергетските објекти, уреди и инсталации за кои постои сомневање дека се причина за појавените пречки во испораката;
- да не врши измена на грејната инсталација на објектот без соодветно техничко решение, верификувано од овластено лице;
- да ја одржува техничката и функционална исправност на грејната инсталација на објектот и грејната инсталација на Потрошувачот.

(2) Ако Потрошувачот на топлинска енергија не се придржува кон должностите утврдени во став 1 од овој член, Снабдувачот на топлинска енергија може, по претходно предупредување, да го исклучи од понатамошно користење на топлинска енергија.

Член 20

(1) Потрошувачите од колективните објекти не се должни да ги пријават Потрошувачите на топлинска енергија кои на нелегален начин ја користат истата, односно да пријават промена на статусот исклучен / уключен, како и да пријават на промената на сопственикот. За оваа цел Снабдувачот му стои на располагање на Потрошувачот да во негово присуство со својата стручност се утврди вистинската состојба.

Член 21

(1) Потрошувачот на топлинска енергија кој ја зголемува потрошувачката на топлинска енергија, ангажираната моќност или затоплуваната површина за повеќе од 20 %, должен е да поднесе барање за согласност за изменување на постојниот приклучок.

(2) Потрошувачот кој ја зголемува потрошувачката на топлинска енергија, ангажираната моќност или загревната површина за помалку од 20% од пријавената, должен е ваквата промена само да ја пријави кај Снабдувачот.

5. ИСКЛУЧУВАЊЕ, ОГРАНИЧУВАЊЕ ИЛИ ПРЕКИН НА ИСПОРАКАТА НА ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА И ОБЕШТЕТУВАЊЕ НА ПОТРОШУВАЧОТ НА ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА

Исклучување по барање на Потрошувачите

Член 22

(1) Во објектите со повеќе Потрошувачи, каде што распределбата на надоместокот се врши пропорционално на загревните површини, Потрошувачот може да поднесе писмено барање за исклучување, единствено на сите грејни тела. Во објектите со повеќе Потрошувачи, кај кои важат останатите методи на распределба, Потрошувачот може да поднесе писмено барање за исклучување на дел или на сите грејни тела.

(2) Доколку сите Потрошувачи од исто мерно место писмено побараат исклучување од топлификациониот систем за дел од грејна сезона, цела грејна сезона или повеќе грејни сезони истите не се задолжуваат со надоместок доколку за пресметковниот период на мерниот уред не е регистрирана потрошувачка на топлинска енергија.

Член 23

(1) Потрошувачот кој од било кои причини не сака да користи топлинската енергија е должен да го одјави користењето на топлинска енергија, со писмено барање за исклучување насловено до Снабдувачот.

(2) Потрошувачот е прописно исклучен кога грејните тела физички се одвоени од грејната инсталација на објектот, и записнички констатирано од страна на Снабдувачот.

(3) Исклучување и приклучување на затоплуваниот простор на потрошувачот може да се изврши, по барање на Потрошувачот, само вон грејна сезона, односно во период од 15 мај до 30 август во годината.

(4) По барањето на Потрошувачот од став 3 на овој член, Снабдувачот е должен да постапи најкасно до 15 септември во годината, а доколку Снабдувачот не го испочитува крајниот рок, Потрошувачот нема да биде задолжуван за периодот во кој се греел по вина на Снабдувачот.

(5) Доколку Потрошувачот поднесе барање по истеокот на рокот утврден во став 3 на овој член, Снабдувачот ќе постапи по барањето кога ќе бидат создадени услови за тоа, без да се наруши режимот на греење на останатите Потрошувачи, а Потрошувачот доколку се работи за исклучување ќе биде задолжуван со надомест до денот на исклучувањето.

(6) Потрошувачот при поднесување на барање за исклучување должен е да ги подмири сите заостанати обврски према Снабдувачот по основ на испорачана топлинска енергија.

Право на Снабдувачот за исклучување

Член 24

(1) Снабдувачот има право:

- на пристап на секој имот или објект до мерните уреди заради контрола, вградување, надзор, промена и замена на мерниот уред на топлинска енергија;
- пристап во секој имот или објект заради исклучување на испораката на топлинска енергија, во случај кога потрошувачот направи прекршок во согласност со Законот за енергетика или не извршил плаќање за топлинска енергија во согласност со обврските од договорот за снабдување или роковите и условите за давање на услуга.

Член 25

(1) Снабдувачот по претходно предупредување, може да ги исклучи од понатамошно користење на топлинска енергија оние Потрошувачи каде што ќе се утврди дека енергетските објекти, уреди и инсталации не ги исполнуваат условите пропишани со стандардите, техничките нормативи и нормите на квалитет за непремена испорака на топлинска енергија, за што веднаш писмено ќе го известат Потрошувачот.

Прекин на испорака

Член 26

(1) Прекин на испораката на топлинска енергија, односно намалена испорака може да настане поради:

- виша сила и
- други околности кои не зависат од Снабдувачот и Потрошувачот.

Член 27

(1) Под виша сила се подразбира настан независен од делувањето на Снабдувачот, кои не можело да се предвидат ниту спречат, а поради кои исполнувањето на обврските од Договорот за снабдување со топлинска енергија станало отежнато или невозможно, вклучувајќи но не ограничувајќи се на природни настани, општествени настани /штрајк, немири, војни и сл.

(2) Под други околности, во смисла на овие услови, се подразбираат дефекти на уредите и постројките до кои не е дојдено по вина на Снабдувачот, односно Потрошувачот на топлинска енергија.

Член 28

(1) Снабдувачот се ослободува од обврската за снабдување со топлинска енергија за времетраењето на вишата сила и другите околности, се до отстранување на дефектите кои се последица на овие настани.

Член 29

(1) Дистрибутерот преку Центарот за рекламации е должен да ги известат Потрошувачите за настанатата виша сила и другите околности како и за времетраењето потребно за отстранувањето на дефектот во случаите од член 26 од овој Правилник.

Член 30

(1) Снабдувачот е должен на Потрошувачот на топлинска енергија, на кој му била прекината испораката на топлинска енергија, во смисла на член 26 и 27 од овој Правилник, повторно да го приклучи на мрежата за дистрибуција на топлинска енергија кога ќе констатира дека се отстранети причините поради кои е прекината испораката на топлинската енергија.

(2) Трошоците за повторно приклучување на Потрошувачи од став 1 на овој член се на товар на Потрошувачот на топлинска енергија.

Привремен прекин

Член 31

(1) Ако во текот на годината се јави потреба од привремен прекин на испорака на топлинска енергија поради непланирани прегледи, ремонти, испитувања, контролни мерења и одржување на објектите, уредите и инсталациите, времето и должината на траењето на прекилот ги утврдуваат Производителот и Дистрибутерот за што веднаш го известуваат Министерството за економија, Снабдувачот, Потрошувачите и Регулаторната комисија за енергетика.

(2) Во случај на непланирани прекини при дистрибуцијата на топлинската енергија, Дистрибутерот е должен да преземе мерки за отстранување на причините за настанатиот прекин во најкус можен рок и веднаш да ги информира Снабдувачот и Производителот, а преку средствата за јавно информирање и преку

својата веб-страница да ги извести и потрошувачите за прекилот и за очекуваното време на траење на прекилот.

Посебни правила за исклучување на одредени Потрошувачи

Член 32

(1) Снабдувачот, без претходно писмено известување, и отказан рок не пократок од 30 дена, не може да им ја сопне или намали испораката на топлинска енергија на следните потрошувачи

- болници, клиници и специјални здравствени установи;
- станици за итна помош, стационари, заводи за трансфузиологија, заводи за земање и преработка на крв, центри за дијализа и здравствени домови;
- објекти од посебен интерес за стопанството, животот на луѓето и одбраната на земјата;
- установи за згрижување на стари и изнемоштени лица;
- установи за згрижување деца од предучилишна возраст; и
- зоолошки градини .

(2) Став 1 од овој член не важи во случаи на виша сила и други околности на Потрошувачите на објекти и постројки каде прекилот или намалувањето ќе предизвика опасност по животот на Потрошувачите, односно по сигурноста на објектите, постројките и производството во нив.

Член 33

(1) Со Договорот за снабдување со топлинска енергија, на Потрошувачите од член 32, став 1 на овој Правилник, може да се предвидат посебни средства за обезбедување на наплата (меница авалирана од деловна банка, гаранција на банка, осигурување за наплата на долгот кај осигурителните организации и други облици на гаранции прифатливи за испорачателот) за испорачаната топлинска енергија.

6. МЕРЕЊЕ НА ИСПОРАЧАНАТА ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА

Мерење и мерно место

Член 34

(1) Мерење на топлинската енергија која Снабдувачот ја презема од Дистрибутерот и ја предава на Потрошувачот се врши на мерното местото со помош на соодветен мерен уред на топлинска енергија поставен на точно дефинирано место во топлинската станица.

(2) На едно мерно место, односно на една топлинска станица, може да има приклучено повеќе Потрошувачи.

(3) За случаи од ставот 2 на овој член, сите деловни односи и релации со Снабдувачот ги остварува овластеното лице на Потрошувачите, согласно Законот за домување.

Член 35

(1) Потрошувачката на електрична енергија на уредите во топлинската станица (циркулациони пумпи, мерила на топлинска енергија, вентилатори и др.) е на товар на Потрошувачот.

(2) Потрошувачот е должен да обезбеди исправен довод на електрична енергија за уредите од став 1 на овој член.

Мерен уред и контрола на мерниот уред

Член 36

(1) Вградувањето на мерниот уред е должност на Потрошувачот.

(2) Доколку Потрошувачите немаат вградено мерен уред, ќе бидат исклучени од системот, а до денот на исклучувањето ќе се задолжуваат по пресметка согласно Тарифниот систем и соодветен тарифен став кој важи во периодот за кој се врши задолжувањето.

Член 37

(1) Мерниот уред треба да ги исполнува условите пропишани со Закон.

(2) Мерниот уред на топлинска енергија мора да биде верифициран од надлежна институција согласно законските прописи, и истиот треба периодично да биде контролиран од страна на Снабдувачот и Дистрибутерот.

(3) Доколку при периодичната контрола мерните уреди покажат грешка истите мора да се заменат од страна на Дистрибутерот, а за истото треба да се информира Снабдувачот.

(4) Трошоците за периодична верификација, замена и одржување на мерните уреди се на товар на Дистрибутерот.

Член 38

(1) Снабдувачот и Потрошувачот може да побараат и вонредна верификација која мора да се извршат најдоцна 10 (десет) дена по доставување на барањето.

(2) Доколку при вонредната верификација се утврди дека мерниот уред е исправен, трошокот за вонредната контрола е на товар на Барателот. Во спротивно трошокот е на терет на Дистрибутерот.

(3) Замена на мерниот уред може да се изврши и на барање и за сметка на Потрошувачот, а замената ја врши Дистрибутерот, во присуство на Снабдувачот и Потрошувачот.

(4) При замена на мерниот уред како последица на трајно оштетување, трошоците ги подмирува Потрошувачот.

Читање на мерниот уред

Член 39

(1) Отчитувањето на мерните уреди се врши од страна на Дистрибутерот, преку мониторинг, со отчитување на лице место или со самоотчитување.

(2) За објекти за колективно и индивидуално домување, читањето се врши еднаш месечно, а при промена на цената се врши дополнително читање.

(3) Снабдувачот врши контрола на прочитаната енергија на мерните уреди, во присуство на овластено лице од Дистрибутерот.

(4) Контрола на прочитаната енергија може да биде извршена и од страна на овластено претставник на Потрошувачот, по поднесено писмено барање до Снабдувачот. Овластениот претставник на Потрошувачот контролата ја врши во присуство на овластено лице на Снабдувачот.

(5) Потрошувачите имаат податоци за потрошената енергија за секој месец во самите фактури.

(6) Доколку од било кои причини, кај Потрошувачите не е прочитана потрошената топлинска енергија, надоместокот ќе се утврди со пресметка. При наредното читање, надоместокот ќе се изедначи соодветно на потрошената топлинска енергија.

Регулација на мерно место

Член 40

(1) Снабдувачот ги контролира температурите и притисокот на топлиноносителот на влезот и излезот од топлинската станица, а најмалку еднаш во месецот врши контрола дали протечената количина на вода и испорачната енергија одговараат на пријавената топлинска моќност на објектот.

(2) Регулација на испорачаната топлинска енергија ја врши Дистрибутерот по налог на Снабдувачот, со регулирање на влезните параметри на топлиноносителот на влез во грејната инсталација и постројки на објектот.

(3) Снабдувачот, на писмено барање на овластениот претставник на Потрошувачот за регулирање на испораката на топлинска енергија, одобрува регулирана испораката на топлинска енергија во согласност со склучениот Договор за снабдување со топлинска енергија доколку при тоа нема да се наруши испораката на топлинска енергија за другите потрошувачи приклучени на дистрибутивната мрежа.

(4) Регулираната испораката на топлинска енергија на Потрошувачот, е во надлежност на Снабдувачот.

Пристап до мерно место, мерниот уред и грејната инсталација на Потрошувачот

Член 41

(1) Потрошувачот е должен на овластените лица на Снабдувачот да им дозволи пристап до мерното место, мерниот уред и до грејната инсталација на Потрошувачот за редовна и вонредна проверка на исправноста и поврзаноста на грејните тела и останати уреди, за проверка при зголемена и ненаменска потрошувачка на топлинска енергија како и за регулирање на квалитетот на топлината.

(2) Доколку Потрошувачите не дозволуваат пристап, испораката на топлинска енергија ќе им биде прекината согласно важечките прописи.

Индивидуални мерни уреди и Распределувачи

Член 42

(1) На барање на Потрошувачите на постојните колективни објекти, во зависност од грејната инсталација на објектот: едноцевен или двоцевен систем, се поставуваат соодветно индивидуални мерни уреди или распределувачи, како и термостатски вентили за температурна регулација на внатрешната температура во просториите.

(2) Распределувачот и индивидуалниот мерен уред за надомест на топлинска енергија мора да бидат во согласност со стандардите пропишани во Мрежните правила, односно да бидат верификувани.

Член 43

(1) За верифицирање, замена и одржување на индивидуалниот мерен уред важат истите правила како за мерниот уред.

(2) Монтажата, замената и одржувањето на распределувачот и на индивидуалниот мерен уред ја врши овластена фирма од страна на Снабдувачот, во присуство на Потрошувачот, а на товар на Потрошувачот.

Пријавување дефекти и одржување

Член 44

(1) Потрошувачот е должен веднаш во центарот за рекламации да пријави дефект односно оштетување на приклучокот, мерните уреди и грејните инсталации на објектот и грејните инсталации на Потрошувачите.

(2) По добиената пријава Дистрибутерот е должен да постапи.

Член 45

(1) Одржувањето на дистрибутивната мрежа (магистрални и секундарни водови) е на товар на Дистрибутерот.

(2) Тековното одржување на приклучокот на објектот и на топлинската станица е на товар на Дистрибутерот.

(3) Инвестиционото одржување на приклучокот и на топлинската станица е на товар на Потрошувачот.

(4) Тековното и инвестиционото одржување на грејната инсталација на објектот и на грејната инсталација на Потрошувачот се на товар на Потрошувачот.

(5) Дистрибутерот и Потрошувачите на топлинска енергија одговараат за исправноста на својот дел од системот, како и за штетата што ќе настане од неисправноста на истиот.

7. НАЧИН НА ПРЕСМЕТКА И НАПЛАТА НА ИСПОРАЧАНАТА ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА

Цена и надомест за испорачана топлинска енергија

Член 46

(1) Цената на топлинска енергија се формира според Правилникот за начин и услови за регулирање на цени за топлинска енергија за греење и Тарифниот систем за продажба на топлинска енергија.

(2) Надоместокот за испорачаната топлинска енергија се пресметува согласно со Тарифниот систем за продажба на топлинска енергија (во понатамошниот текст: Тарифен систем).

Член 47

(1) Надоместокот за испорачаната топлинска енергија за Потрошувачи кои имаат индивидуален мерен уред или распределувачи се пресметува според потрошената топлинска енергија измерена со мерниот уред, на начин утврден во Тарифниот систем.

Член 48

(1) Надоместокот за испорачаната топлинска енергија за Потрошувачите од едно мерно место кои немаат поставено индивидуален мерен уред или распределувачи, се пресметува од вкупно потрошената енергија на мерниот уред поделена според метар квадратен грејна површина, односно според инсталирана моќност, на начин утврден во Тарифниот систем.

(2) На барање на потрошувачи домаќинства, пресметката на надоместот може да биде според инсталираната моќност.

(3) За сите останати потрошувачи надоместот се пресметува според инсталираната моќност, на начин утврден во Тарифниот систем.

Член 49

(1) Надоместокот за потрошената топлинска енергија за затоплување на заеднички простории: скали, ходници и др. кои не се влезени во грејната површина на потрошувачот, се распределува подеднакво на сите потрошувачи под исти услови и цени како и за затоплување на останатите простории, пропорционално на потрошената енергија.

Задолжување со надомест за испорачана топлинска енергија

Член 50

(1) Начинот на задолжувањето со надоместокот за потрошената топлинска енергија за потрошувачите е дефиниран во Тарифниот систем.

Наплата

Член 51

(1) За наплата на пресметаниот надомест за испорачана топлинска енергија, а согласно дефинираниот начин на задолжување, Потрошувачот добива сметка - фактура.

(2) Сметките-фактурите се доставуваат до Потрошувачите во еден примерок. На барање од Потрошувачот може да се изготви препис (копие) од сметката-фактура.

(3) Сметките - фактурите се доставуваат до Потрошувачите на еден од вообичаените начини за достава, и тоа

- преку пошта;

- со предавање на потрошувачот, член на семејството, вработено лице;

- со оставање во поштанско сандаче, на влезната врата на станот, деловниот простор или друго место определено за прием на поштански пратки.

Рок за плаќање на сметката-фактурата

Член 52

(1) Потрошувачот е должен сметката-фактурата да ја плати веднаш по нејзиниот прием, односно во рок определен на самата сметка-фактура.

(2) Доцнењето со плаќање на сметките - фактурите, повлекува камата согласно позитивните прописи.

(3) Доколку Потрошувачот од било која причина најкасно до 15-ти во месецот, не добие сметка - фактура за предходниот месец, должен е истата да ја побара од Снабдувачот, во спротивно ќе се смета дека фактурата му била навремено доставена.

Постапка при приговор по сметката

Член 53

(1) Потрошувачот може во рок од 15 дена сметано од денот на доставувањето на сметката - фактура, но не подолго од триесет дена по истекот на месецот за кој се однесува фактурата за потрошена енергија да поднесе приговор во писмена форма до Снабдувачот.

(2) Снабдувачот е должен во рок од петнаесет дена сметано од денот на приемот на приговорот да се изјасни по приговорот во писмена форма.

(3) Приговорот не го одлага плаќањето на фактурата за делот што не е спорен. За оспорениот дел на фактурата, рокот за плаќање се одлага до добивање на писмен одговор или до истекот на рокот за одговор.

(4) Ако се утврди дека испорачаната топлинска енергија не е точно измерена, односно пресметана, Снабдувачот е должен да му го врати на Потрошувачот прекумерно пресметаниот износ во разумен рок, освен ако Потрошувачот не се изјасни поинаку.

8. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Надзор

Член 54

(1) Надзор над примената на овие услови се врши согласно со Законот за енергетика.

Член 55

(1) Снабдувачот и Потрошувачот на топлинска енергија се должни своите меѓусебни односи по основ на Договорот за снабдување со топлинска енергија да ги усогласат со одредбите од овој Правилник, во рок од 6 месеци од денот на влегувањето во сила на овој Правилник.

Член 56

(1) Снабдувачот е должен да го изготви и да го достави на одобрување до Регулаторната комисија за енергетика, Правилникот за квалитет на испорачаната топлинска енергија, од член 12, став 3, во рок од 60 дена од денот на влегување во сила на овој Правилник.

Член 57

(1) Со денот на влегувањето во сила на овој Правилник престануваат да важат Условите за снабдување со топлинска енергија на подрачје на Град Скопје („Службен гласник на Град Скопје“ бр. 15/1998 и 9/2002) и Условите и тарифни елементи на Топлификација АД Скопје за испорака на Топлинска енергија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 56/2002).

Член 58

(1) Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 01 - 2837/1
16 декември 2009 година
Скопје

Претседател
Димитар Петров, с.р.

3215.

Врз основа на член 19 став 1 алинеа 6 од Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 63/06, 36/07 и 106/08) Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, на седницата одржана на 16 декември 2009 година, донесе

ТАРИФЕН СИСТЕМ ЗА ПРОДАЖБА НА ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на уредување

Член 1

Со овој Тарифен систем за продажба на топлинска енергија (во понатамошниот текст: Тарифен систем) се уредуваат:

- критериумите за определување на категории на Потрошувачи;

- пресметковни елементи за утврдување на надоместок за испорачаната топлинска енергија и моќност помеѓу Вршителот на енергетската дејност Снабдување со топлинска енергија и Вршителите на енергетските

дејности Производство на топлинска енергија, Дистрибуција на топлинска енергија, како и со Потрошувачите на топлинска енергија; и

- основи и начин на формирање на тарифни ставови и нивна примена врз пресметковните елементи.

Дефиниции

Член 2

Одделни изрази употребени во овој Тарифен систем го имаат следното значење:

„Снабдувач на топлинска енергија“ - (во понатамошниот текст: Снабдувач) – е носител на лиценца за вршење на енергетска дејност снабдување со топлинска енергија, кој купува топлинска енергија од регулираниот производител на топлинска енергија, и ја продава на тарифните потрошувачи приклучени на дистрибутивната мрежа на определено подрачје на територијата на Република Македонија;

„Регулиран производител на топлинска енергија“ - носител на лиценца за вршење на енергетска дејност производство на топлинска енергија кој има обврска да ја продава целокупната произведена енергија на снабдувачот, според регулиран договор и да го почитува температурниот режим за работа на топланите; (во понатамошниот текст: Производител)

„Дистрибутер на топлинска енергија“ (во понатамошниот текст: Дистрибутер) - носител на лиценца за вршење на енергетска дејност дистрибуција на топлинска енергија на определено подрачје на територијата на Република Македонија;

„Снабдување со топлинска енергија“ - регулирана дејност на пазар на топлинска енергија во согласност со лиценца за вршење на дејност снабдување со топлинска енергија; (во понатамошниот текст: Снабдување)

„Тарифен потрошувач на топлинска енергија“ - правно или физичко лице кое за сопствени потреби купува топлинска енергија по тарифен систем за што склучува договор со снабдувачот на топлинска енергија; (во понатамошниот текст: Потрошувач)

„Надомест за топлинска енергија на ниво на потрошувач“ - надомест со кој се задолжува тарифниот потрошувач согласно надоместот за топлинска енергија по тарифна категорија на мерно место и методот на распределба (во понатамошниот текст: Надомест за топлинска енергија);

„Надомест за топлинска енергија по тарифна категорија на мерно место“ – збир на производите од потрошената топлинска енергија и ангажираната топлинска моќност на мерното место од тарифната категорија и соодветните тарифни ставови; (во понатамошниот текст: Надомест на мерно место)

„Тарифна категорија“ - се тарифни потрошувачи на топлинска енергија за кои важат исти тарифни ставови;

„Тарифен модел“ - модел за пресметка на тарифни ставови

„Метод на распределба“ - начин на распределба (по м² загревна површина, распределители, ангажирана снага) на надоместокот на мерно место за топлинска енергија по тарифна категорија по потрошувач;

„Тарифен елемент“ - дел од тарифниот модел кој се однесува на потрошената топлинска енергија и ангажираната топлинска моќност;

„Тарифен став“ - дел од тарифниот систем кој во денари ја изразува вредноста на поединечниот тарифен елемент во рамките на определена тарифна група;

„Инсталирана топлинска моќност“ - е топлинска моќност на грејните тела кои се инсталирани на ниво на мерно место, односно потрошувач во согласност со машинскиот термотехнички проект;

„Ангажирана топлинска моќност“ - топлинска моќност што е ангажирана на ниво на мерно место која се определува по пат на пресметка дефинирана во овој Тарифен систем;

„Мерно место“ - место каде е лоцирано мерилото на топлинска енергија;

„Распределба на надоместокот за топлинска енергија“ - е утврдување на надомест за топлинска енергија со примена на една од методите за распределба;

„Мерило на топлинска енергија“ - (во понатамошниот текст: мерен уред) – мерен уред за мерење на испорачаната топлинска енергија на мерното место;

„Индивидуален мерен уред“ – калориметар, мерен уред поставен на влез на стан во објект за колективно домување со кој се овозможува распределба на надоместокот за топлинска енергија на ниво на мерно место;

„Распределител на надоместокот за топлинска енергија“ – уред со кој се овозможува распределба на надоместокот за потрошената топлинска енергија измерена на мерно место; (во понатамошниот текст: Распределител)

„Потрошена топлинска енергија“ – испорачана топлинска енергија регистрирана на мерилото на топлинска енергија, односно пресметана топлинска енергија во случаите определени со овој тарифен систем, е основа за пресметка на надоместокот за топлинска енергија;

„Делбена единица“ – податок регистриран на распределителот врз основа на кој се врши распределбата на надоместокот на ниво на мерно место;

„Корисник на дистрибутивна мрежа“ - лице кое ја користи Дистрибутивната мрежа за превземање и предавање на топлинска енергија за греење;

„Приклучување“ - претставува операција на ставање на приклучокот во функција;

„Топлинска енергија за греење“ - произведена топлинска енергија наменета за греење на простории;

„Топлиноносител“ - водата со која се пренесува топлинската енергија за греење од Производителот на топлинска енергија до Потрошувачот на топлинска енергија за греење;

„Топлинска станица“ - дел од Системот кој се надоврзува на Дистрибутивната мрежа и служи за регулација на влезните параметри на топлиноносителот во објектот на корисникот и мерење на испорачаната топлинска енергија;

„Систем за топлинска енергија за греење“ - целина од енергетски објекти, постројки, уреди и инсталации меѓусебно поврзани така што претставуваат единствен технички систем за производство, дистрибуција и снабдување со топлинска енергија за греење; (во понатамошниот текст: Систем)

„Систем за дистрибуција на топлинска енергија за греење“ - дел од Системот составен од објекти, постројки, уреди и инсталации за пренесување на топлинска енергија, од мерното место на превземање на топлинска енергија од Производителот до мерното место на предавање на Потрошувачот; (во понатамошниот текст: Дистрибутивна мрежа)

„Грејна инсталација на потрошувач“ - дел од системот која се надоврзува на топлинската станица и служи за оддавање на топлинската енергија кај Потрошувачот. Границата помеѓу топлинската станица и Потрошувачот при директен систем на греење е мешачкиот дел а при индиректен систем на греење е топлиноизменувачот.

Категории на потрошувачи

Член 3

Потрошувачите се распределуваат во две категории:

- I. Домаќинства; и
- II. Останати.

Категоријата потрошувачи - домаќинства се Потрошувачи кои топлинската енергија ја користат за греење на станбениот простор наменет исклучиво за домување. Категоријата потрошувачи - останати се сите останати Потрошувачи кои не припаѓаат на категоријата домаќинства.

Релативниот однос на тарифните ставови помеѓу категориите потрошувачи е

Домаќинства : Останати = 1,0 : 2,0 .

Тарифни елементи

Член 4

Тарифни елементи се:

1. Ангажирана топлинска моќност (kW); и
2. Потрошена топлинска енергија (kWh).

Тарифни ставови

Член 5

Тарифни ставови се:

1. Цена за ангажирана топлинска моќност (денари/kW); и

2. Цена за потрошена топлинска енергија (денари/kWh).

Тарифните ставови се дефинираат за следните два режима на работа:

1. Редовна испорака на топлинска енергија и
2. Пробно греење.

Тарифните ставови се дефинираат одделно за Регулиран производител, Дистрибутер, Снабдувач и Потрошувач.

Регулаторната комисија за енергетика ги утврдува тарифните ставови во согласност со Правилникот за начин и услови за регулирање на цени за топлинска енергија за греење.

Тарифните ставови за пробно греење се повисоки од тарифните ставови за редовна испорака на топлинска енергија за 50%.

Трошоци за исклучување и повторноприклучување на исклучените грејни тела кај Потрошувачите

Член 6

За Потрошувачите кои бараат да се исклучат и приклучат од топлификациониот систем, важат следните:

1. Фиксни трошоци по интервенција (денари);
2. Трошоци за материјал и работна рака за исклучување по грејно тело (денари);
3. Трошоци за материјал и работна рака за приклучување по грејно тело (денари);
4. Трошоци за испуштање на ХПВ во сезона - топла вода (денари/м3);
5. Трошоци за испуштање на ХПВ вон сезона - ладна вода (денари/м3).

Трошоците од став 1 на овој член, се утврдуваат врз основа на интерни акти на Снабдувачот, по претходно одобрување од Регулаторната комисија за енергетика, објавени на веб-страниците на Дистрибутерот и Снабдувачот.

Трошоците за Потрошувачите кои присилно се исклучени од топлификациониот систем, а при исклучувањето не се наплатени трошоците за исклучување, при повторно приклучување, Потрошувачите се задолжуваат со трошоците за исклучување и приклучување повисоки за 100% од трошоците кои важат за приклучување и исклучување по барање на Потрошувачот.

Трошоци за вршење на други услуги од страна на Снабдувачот по барање на Потрошувач

Член 7

Согласно интерните акти во кои се дефинирани трошоците за вршење на други услуги од страна на Снабдувачот, по претходно одобрување од Регулаторната комисија за енергетика, се наплатуваат следниве услуги:

- контрола на инсталираната моќност (денари/потрошувач);

- контрола на загревната површина (денари/потрошувач);

- контрола на исклучените Потрошувачи (денари/потрошувач);

- читање на распределителите (денари/распределител), и

- распределба на надоместокот за топлинска енергија на ниво на Потрошувач (денари/потрошувач).

II. ДЕФИНИРАЊЕ НА ТАРИФНИ СТАВОВИ

Вкупен надомест

Член 8

Вкупниот надомест за произведена топлинска енергија на Регулираниот производител, надоместокот за услугата дистрибуција на топлинска енергија и надоместокот за услугата снабдување со топлинска енергија, се определени согласно Правилникот за начин и услови за регулирање на цената на топлинската енергија за греење.

Овие надоместоци претставуваат основа за дефинирање на тарифните ставови кои се предмет на овој Тарифен систем.

1. Тарифни ставови на ниво на регулиран производител

Вкупен надомест на произведена топлинска енергија

Член 9

Вкупниот надоместок за произведена топлинска енергија на Регулираниот производител се состои од фиксен дел и варијабилен дел.

$$N_{pr} = N_{prf} + N_{prv}$$

N_{pr} - надоместок за произведена топлинска енергија на ниво на Регулиран производител (денари);

N_{prf} - фиксен дел од надоместок за произведена топлинска енергија на ниво на Регулиран производител (денари);

N_{prv} - варијабилен дел од надоместок за произведена топлинска енергија на ниво на Регулиран производител (денари).

Фиксен дел од надоместокот за произведена топлинска енергија

Член 10

Фиксниот дел од надоместокот за произведена топлинска енергија се состои од:

- оперативни трошоци (без електрична енергија),
- амортизација на средства и
- принос на средства

одобрени од страна на Регулаторната комисија за енергетика согласно Правилникот за начин и услови за регулирање на цената на топлинската енергија за греење.

Одобрениот фиксен дел од надоместокот за произведена топлинска енергија на ниво на Регулиран производител, од став 1 на овој член, поделен со ангажирана топлинска моќност, овозможува дефинирање на тарифниот став (денари/kW) за пресметка на фиксниот дел од надоместокот за ангажирана топлинска моќност.

Тарифен став за ангажирана топлинска моќност на ниво на Регулиран производител

Член 11

Со релативниот однос на тарифните ставови помеѓу категориите на потрошувачи, согласно член 3 став 4, се дефинира тарифен став за ангажирана топлинска моќност (денари/kW) за категоријата домаќинства и тарифен став за ангажирана топлинска моќност (денари/kW) за категоријата останати.

Ангажираната топлинска моќност од страна на Регулираниот производител се пресметува согласно вкупната ангажирана топлинска моќност по категории на потрошувачи, зголемена за признаените технички загуби во дистрибутивната мрежа до 12%, односно на следниов начин:

$$W_{potd} / 0.88 = W_{prd}$$

$$W_{poto} / 0.88 = W_{pro}$$

W_{potd} - вкупно ангажирана топлинска моќност на категоријата - домаќинства, (kW);

W_{poto} - вкупно ангажирана топлинска моќност на категорија - останати (kW).

Тарифниот став за ангажирана топлинска моќност (денари/kW) за категоријата домаќинства на ниво на Регулиран производител и тарифниот став за ангажирана топлинска моќност (денари/kW) за категоријата останати на ниво на регулиран производител, се одредуваат на следниов начин:

$$N_{prf} = C_{prfd} * W_{prd} + C_{prfo} * W_{pro}$$

$$C_{prfo} = C_{prfd} * 2.0$$

$$C_{prfd} = \frac{N_{prf}}{(W_{prd} + 2.0 * W_{pro})}$$

C_{prfd} - тарифен став за ангажирана топлинска моќност (фиксен дел) за категоријата домаќинства на ниво на Регулиран производител (денари/kW);

C_{prfo} - тарифен став за ангажирана топлинска моќност (фиксен дел) за категоријата останати на ниво на Регулиран производител (денари/kW);

N_{prf} - фиксен дел од надоместок на ниво на Регулиран производител (денари);

W_{prd} - вкупно ангажирана топлинска моќност на праг на Регулиран производител за категорија - домаќинства (kW);

W_{pro} - вкупно ангажирана топлинска моќност на праг на Регулиран производител за категорија - останати (kW).

Варијабилен дел од надоместокот за произведена топлинска енергија

Член 12

Варијабилниот дел од надоместокот за произведена топлинска енергија се состои од трошоците за гориво и трошоците за електрична енергија одобрени од страна на Регулаторната комисија за енергетика согласно Правилникот за начин и услови за регулирање на цената на топлинската енергија за греење.

Варијабилниот дел од надоместокот на топлинска енергија за произведена топлинска енергија овозможува дефинирање на тарифниот став за потрошена топлинска енергија изразена во денари/kWh.

Тарифен став за произведена топлинска енергија на Регулираниот производител

Член 13

Со релативниот однос на тарифните ставови помеѓу категориите на потрошувачи, согласно член 3 став 4, се дефинира тарифен став за произведена топлинска енергија (денари/kWh) за категоријата домаќинства и тарифен став за потрошена топлинска енергија (денари/kWh) за категоријата останати.

Произведена топлинска енергија од страна на Регулираниот производител се пресметува согласно вкупно потрошената топлинска енергија по категорија на потрошувачи, зголемена за признаените технички загуби во дистрибутивната мрежа до 12%, на следниов начин:

$$E_{potd} / 0.88 = E_{prp}$$

$$E_{poto} / 0.88 = E_{pro}$$

E_{potd} - вкупно потрошена топлинска енергија од страна на категоријата - домаќинства (kWh);

E_{poto} - вкупно потрошена топлинска енергија од страна на категоријата - останати (kWh);

E_{prd} - вкупно произведена топлинска енергија од страна на Регулираниот производител наменета за потребите на категоријата - домаќинства (kWh);

E_{pro} - вкупно произведена топлинска енергија од страна на Регулираниот производител наменета за потребите на категоријата - останати (kWh).

Тарифниот став за потрошена топлинска енергија (денари/kWh) за домаќинства на ниво на Регулиран производител и тарифниот став за потрошена топлинска енергија (денари/kWh) за останати на ниво на Регулиран производител, се одредуваат на следниов начин:

$$N_{prv} = C_{prvd} * E_{prd} + C_{prvo} * E_{pro}$$

$$C_{prvo} = C_{prvd} * 2,0$$

$$C_{prvd} = \frac{N_{prv}}{(E_{prd} + 2,0 * E_{pro})}$$

C_{prvd} - тарифен став за потрошена топлинска енергија (варијабилен дел) за домаќинства на ниво на Регулиран производител (денари/kWh);

C_{prvo} - тарифен став за потрошена топлинска енергија (варијабилен дел) за останати на ниво на Регулиран производител (денари/kWh);

N_{prv} - варијабилен дел од надоместок на Регулиран производител (денари);

E_{prd} - потрошена топлинска енергија на праг Регулиран производител за потрошувач - домаќинства (kWh);

E_{pro} - потрошена топлинска енергија на праг Регулиран производител за потрошувач - останати (kWh).

2. Тарифни ставови на ниво на Дистрибутер

Надоместок за услуга дистрибуција на топлинска енергија

Член 14

Надоместок за услугата дистрибуција на топлинска енергија на Дистрибутерот се состои само од фиксен дел.

$$Nd = Ndf$$

Nd - надоместок за услугата дистрибуција на топлинска енергија на ниво на Дистрибутер (денари);

Ndf - фиксен дел од надоместок на топлинска енергија на ниво на Дистрибутер (денари).

Фиксен дел од надоместокот за услуга дистрибуција на топлинска енергија

Член 15

Фиксниот дел од надоместокот за услугата дистрибуција на топлинска енергија се состои од:

- оперативни трошоци,
- амортизација на средства и
- принос на средства

одобрени од страна на Регулаторната комисија за енергетика согласно Правилникот за начин и услови за регулирање на цената на топлинската енергија за греење.

Одобрениот фиксен дел од надоместокот за услугата дистрибуција на топлинска енергија на ниво на Дистрибутер, од став 1 на овој член, поделен со ангажирана топлинска моќност, овозможува дефинирање на тарифниот став (денари/kW) за пресметка на фиксниот дел од надоместокот за ангажирана топлинска моќност.

Тарифен став за ангажирана топлинска моќност на ниво на Дистрибутер

Член 16

Со релативниот однос на тарифните ставови помеѓу категориите на потрошувачи, согласно член 3 став 4, се дефинира тарифен став за ангажирана топлинска моќност (денари/kW) за категоријата домаќинства и тарифен став за ангажирана топлинска моќност (денари/kW) за категоријата останати.

Тарифниот став за ангажирана топлинска моќност (денари/kW) за категоријата домаќинства на ниво на ниво на Дистрибутер и тарифниот став за ангажирана топлинска моќност (денари/kW) за категоријата останати на ниво на Дистрибутер, се пресметува на следниов начин:

$$Nd = W_{potd} * C_{dfd} + W_{poto} * C_{dfo}$$

$$C_{dfo} = 2,0 * C_{dfd}$$

$$C_{dfd} = \frac{Nd}{(W_{potd} + 2,0 * W_{poto})}$$

C_{dfd} - тарифен став за ангажирана топлинска моќност (фиксен дел) за категорија домаќинства на ниво на Дистрибутер (денари/kW);

C_{dfo} - тарифен став за ангажирана топлинска моќност (фиксен дел) за категорија останати на ниво на Дистрибутер (денари/kW);

Nd - надоместок на топлинска енергија на ниво на Дистрибутер (денари);

W_{potd} - вкупно ангажирана топлинска моќност на праг потрошувач за категоријата - домаќинства (kW);

W_{poto} - вкупно ангажирана топлинска моќност на праг потрошувач за категоријата - останати (kW).

3. Тарифни ставови на ниво на Снабдувач

Надоместок за услуга снабдување со топлинска енергија

Член 17

Надоместок за услугата снабдување со топлинска енергија на Снабдувачот се состои само од фиксен дел.

$$Ns = Nsf$$

Ns - надоместок за услугата снабдување со топлинска енергија на ниво на Снабдувач (денари);

N_{sf} - фиксен дел за услугата снабдување со топлинска енергија на ниво на Снабдувач (денари).

Фиксен дел од надоместокот за услугата снабдување со топлинска енергија

Член 18

Фиксниот дел од надоместокот за услугата снабдување на топлинска енергија се состои од:

- оперативни трошоци,
- амортизација на средства,
- принос на средства и
- маржа за снабдување

одобрени од страна на Регулаторната комисија за енергетика согласно Правилникот за начин и услови за регулирање на цената на топлинската енергија за греење.

Одобрениот фиксен дел од надоместокот за услуга снабдување со топлинска енергија на ниво на Снабдувач, од став 1 на овој член, поделен со ангажирана топлинска моќност, овозможува дефинирање на тарифниот став (денари/kW) за пресметка на фиксниот дел од надоместокот за ангажирана топлинска моќност.

Тарифен став за ангажирана топлинска моќност на ниво на Снабдувач

Член 19

Со релативниот однос на тарифните ставови помеѓу категориите на потрошувачи, согласно член 3 став 4, се дефинира тарифен став за ангажирана топлинска моќност (денари/kW) за категоријата домаќинства и тарифен став за ангажирана топлинска моќност (денари/kW) за категоријата останати.

Тарифниот став за ангажирана топлинска моќност (денари/kW) за категоријата домаќинства на ниво на Снабдувач и тарифниот став за ангажирана топлинска моќност (денари/kW) за категоријата останати на ниво на Снабдувач, се пресметува на следниов начин:

$$N_s = W_{potd} * C_{sfd} + W_{poto} * C_{sfo}$$

$$C_{sfo} = 2,0 * C_{sfd}$$

$$C_{sfd} = \frac{N_s}{(W_{potd} + 2,0 * W_{poto})}$$

C_{sfd} - тарифен став за ангажирана топлинска моќност (фиксен дел) за категоријата - домаќинства на ниво на Снабдувач (денари/kW);

C_{sfo} - тарифен став за ангажирана топлинска моќност (фиксен дел) за категоријата - останати на ниво на Снабдувач (денари/kW);

N_s - надоместок за топлинска енергија на ниво на снабдувач (денари);

W_{potd} - вкупно ангажирана топлинска моќност на праг потрошувач за категоријата - домаќинства (kW);

W_{poto} - вкупно ангажирана топлинска моќност на праг потрошувач за категоријата - останати (kW).

4. Тарифни ставови на ниво на мерно место

Збирен надомест за топлинска енергија од сите мерни места

Член 20

Збирниот надомест за топлинска енергија од сите мерни места се состои од:

- надомест за услугата дистрибуција со топлинска енергија на ниво на Дистрибутер; и
- надомест за услугата снабдување со топлинска енергија на ниво на Снабдувач.

Збирниот надомест за топлинска енергија од сите мерни места е прикажан преку следното равенство:

$$\sum N_{mm} = N_s + N_d + N_{pr}$$

$\sum N_{mm}$ - збирен надомест за топлинска енергија од сите мерни места (денари);

N_{pr} - вкупен надомест за топлинска енергија на ниво на Регулиран производител (денари);

N_d - надомест за топлинска енергија на ниво на Дистрибутер (денари);

N_s - надомест за топлинска енергија на ниво на Снабдувач (денари);

Член 21

Збирниот надомест за топлинска енергија од сите мерни места се состои од два дела:

1. Надомест за ангажирана топлинска моќност (фиксен дел); и
2. Надомест за потрошена топлинска енергија (варијабилен дел).

$$\sum N_{mm} = \sum N_{mmf} + \sum N_{mmv}$$

$$\sum N_{mmf} = N_s + N_d + N_{prf}$$

$$\sum N_{mmv} = N_{prv}$$

$\sum N_{mm}$ - збирен надомест за топлинска енергија од сите мерни места (денари);

$\sum N_{mmf}$ - фиксен дел од збирен надомест за топлинска енергија од сите мерни места (денари);

$\sum N_{mmv}$ - варијабилен дел од збирен надомест за топлинска енергија од сите мерни места (денари);

N_s - надомест за услугата снабдување со топлинска енергија на ниво на Снабдувач (денари);

N_d - надомест за услугата дистрибуција на топлинска енергија на ниво на Дистрибутер (денари);

N_{prf} - фиксен дел од надоместокот за производство на топлинска енергија на ниво на Регулиран производител (денари);

N_{prv} - варијабилен дел од надоместокот за производство на топлинска енергија на ниво на Регулиран производител (денари).

Фиксен дел од збирен надомест за топлинска енергија од сите мерни места

Член 22

Фиксниот дел од збирен надомест за топлинска енергија од сите мерни места овозможува дефинирање на тарифниот став за ангажирана топлинска моќност изразена во денари/kW.

Тарифен став за ангажирана топлинска моќност на ниво на мерно место

Член 23

Со релативниот однос на тарифните ставови помеѓу категориите на потрошувачи, согласно член 3 став 4, се дефинира тарифен став за ангажирана топлинска моќност (денари/kW) за категоријата домаќинства и тарифен став за ангажирана топлинска моќност (денари/kW) за категоријата останати.

Тарифниот став за ангажирана топлинска моќност (денари/kW) за категоријата домаќинства на ниво на мерно место и тарифниот став за ангажирана топлинска моќност (денари/kW) за категоријата останати на ниво на мерно место, се пресметува на следниов начин:

$$\sum N_{mmf} = C_{mmfd} * \sum W_{mmd} + C_{mmfo} * \sum W_{mmo}$$

$$C_{mmfo} = 2,0 * C_{mmfd}$$

$$C_{mmfd} = \frac{\sum N_{mmf}}{(\sum W_{mmd} + 2,0 * \sum W_{mmo})}$$

C_{mmfd} - тарифен став за ангажирана топлинска моќност (фиксен дел) за категорија домаќинства на ниво на мерно место;

C_{mmfo} - тарифен став за ангажирана топлинска моќност (фиксен дел) за категорија останати на ниво на мерно место;

$\sum N_{mmf}$ - фиксен дел од збирен надомест за топлинска енергија од сите мерни места (денари);

$\sum W_{mmd}$ - збир на ангажирана топлинска моќност од категорија - домаќинства од сите мерни места;

$\sum W_{mmo}$ - збир на ангажирана топлинска моќност од категорија - останати од сите мерни места.

Варијабилен дел од збирен надомест за топлинска енергија од сите мерни места

Член 24

Варијабилниот дел од збирен надомест за топлинска енергија од сите мерни места се состои од трошоците за гориво и трошоците за електрична енергија кои

настануваат кај производителот и се одобрени од страна на Регулаторната комисија за енергетика согласно Правилникот за начин и услови за регулирање на цената на топлинската енергија за греење.

Збир на количините на испорачаната топлинска енергија измерена на ниво на мерно место претставува разлика помеѓу количината на произведената топлинска енергија од страна на Регулираниот производител намалена за количината на топлинска енергија која е техничка загуба при дистрибуција на топлинската енергија до мерното место.

Варијабилниот дел од збирен надомест за топлинска енергија од сите мерни места и збирот на количините на испорачаната топлинска енергија измерена на ниво на мерно место, овозможуваат дефинирање на тарифниот став за потрошена топлинска енергија изразено во денари/kWh.

Тарифен став за потрошена топлинска енергија на ниво на мерно место

Член 25

Со релативниот однос на тарифните ставови помеѓу категориите на потрошувачи, согласно член 3 став 4, се дефинира тарифен став за потрошена топлинска енергија (денари/kWh) на ниво на мерно место за категоријата домаќинства и тарифен став за потрошена топлинска енергија (денари/kWh) на ниво на мерно место за категоријата останати.

Тарифниот став за потрошена топлинска енергија (денари/kWh) на ниво на мерно место за категоријата домаќинства и тарифниот став за потрошена топлинска енергија (денари/kWh) на ниво на мерно место за категоријата останати се одредува на следниов начин:

$$\sum N_{mmv} = C_{mmvd} * \sum E_{mmd} + C_{mmvo} * \sum E_{mmo}$$

$$C_{mmvo} = 2,0 * C_{mmvd}$$

$$C_{mmvd} = \frac{\sum N_{mmv}}{\sum E_{mmd} + 2,0 * \sum E_{mmo}}$$

C_{mmvd} - тарифен став за потрошена топлинска енергија (варијабилен дел) на ниво на мерно место за категоријата - домаќинства (денари/kWh);

C_{mmvo} - тарифен став за потрошена топлинска енергија (варијабилен дел) на ниво на мерно место за категоријата - останати (денари/kWh);

$\sum N_{mmv}$ - варијабилен дел од збирен надомест за топлинска енергија од сите мерни места (денари);

$\sum E_{mmd}$ - збир на потрошена топлинска енергија од категорија - домаќинства од сите мерни места (kWh);

$\sum E_{mmo}$ - збир на потрошена топлинска енергија од категоријата - останати од сите мерни места (kWh).

III. НАДОМЕСТ НА МЕРНО МЕСТО

1. Пресметка на надоместокот на мерно место

Надомест на мерно место

Член 26

Надомест на мерно место се состои од:

1. Надомест за ангажирана топлинска моќност (фиксен дел); и
2. Надомест за потрошена топлинска енергија (варијабилен дел).

Снабдувачот е должен, по добиената фактура за надомест на мерно место од страна на дистрибутерот, да го пресмета надоместокот за топлинска енергија на ниво на Потрошувач.

Надомест на мерно место за категорија - домаќинства

Член 27

Надомест на мерно место за категорија - домаќинства се пресметува на следниот начин:

$$Nmmd = Wmmd * Cmmfd + Emmd * Cmmvd$$

Nmmd - надомест на мерно место за категорија - домаќинства (денари);

Wmmd - ангажирана топлинска моќност (фиксен дел) на мерно место од категорија - домаќинства (kW);

Cmmfd - тарифен став за ангажирана топлинска моќност (фиксен дел) на мерно место од категорија - домаќинства (денари/kW);

Emmd - потрошена топлинска енергија (варијабилен дел) на мерно место од категорија - домаќинства (kWh);

Cmmvd - тарифен став за потрошена топлинска енергија (варијабилен дел) на мерно место од категорија - домаќинства (денари/kWh);

Надомест на мерно место за категорија - останати

Член 28

Надомест на мерно место за категорија - останати се пресметува на следниот начин:

$$Nmto = Wmto * Cmmfo + Emto * Cmmvo$$

Nmto - надомест на мерно место за категорија - останати (денари);

Wmto - ангажирана топлинска моќност (фиксен дел) на мерно место од категорија - останати (kW);

Cmmfo - тарифен став за ангажирана топлинска моќност (фиксен дел) на мерно место од категорија - останати (денари/kW);

Emto - потрошена топлинска енергија (варијабилен дел) на мерно место од категорија - останати (kWh);

Cmmvo - тарифен став за потрошена топлинска енергија (варијабилен дел) на мерно место од категорија - останати (денари/kWh);

Определување на потрошена топлинска енергија на ниво на Потрошувач

Член 29

Потрошената топлинска енергија (EPOT) на ниво на Потрошувач, според која се пресметува надоместокот за топлинска енергија, се определува на еден од следните начини:

1. Со регистрираната топлинска енергија на мерниот уред (EMER); и

2. Со пресметана топлинска енергија според топлинската моќност (EPRE), согласно член 34 од овој Тарифен систем, а се применува во случаите наведени во ставот 1 од членот 30.

Регистрираната топлинска енергија доколку се однесува за период пократок од периодот за кој се пресметува надоместокот, тогаш за останатиот период потрошената енергија се одредува со пресметка, на тој начин што се догенерира енергија на следниот начин:

$$Eg = \frac{Emer}{z} \times \frac{(20 - T1) \times H1}{(20 - T2) \times H2} \times zg$$

Eg - генерирана енергија во (kWh);

Emer - регистрирана топлинска енергија на мерниот уред во (kWh);

z - број на денови на реално читање

zg - број на денови во период на догенерирање

T1 - средна температура за период на догенерирање

T2 - средна температура за период на реално читање

H1 - просечно дневно саати на работа на топлана во период на догенерирање

H2 - просечно дневно саати на работа на топлана за период на реално читање

При пробно греење, потрошената топлинска енергија се утврдува како пресметана топлинска енергија според инсталираната топлинска моќност. Во пресметката на потрошената топлинската енергија според топлинска моќност се користи надворешна температура за периодот на пробно греење, согласно Правилникот за начин и услови за регулирање на цената на топлинската енергија за греење.

Член 30

Определување на потрошена топлинска енергија со пресметка се врши во случај:

- на неисправен мерен уред;

- ако потрошувачот нема вградено мерен уред и

- ако од било кои причини, не е прочитана регистрираната топлинска енергија на мерниот уред.

Во случајот од ставот 1, алинеја 3 на овој член, при првото следно читање надоместокот ќе се изедначи со одветно на потрошената топлинска енергија кај Потрошувачите.

**Распределба на потрошената топлинска енергија
кога на едно мерно место има две тарифни
категории на Потрошувачи**

Член 31

Кога на едно мерно место има две категории на Потрошувачи, кај кои нема вградено распределители, распределбата на потрошената топлинска енергија по категорија на Потрошувачи се врши на следниот начин:

$$E_{pot, g} = E_{mer} \times \frac{W_g}{W_{mm}}$$

$E_{pot, g}$ - потрошена топлинска енергија од сите Потрошувачи од иста категорија во (kWh);

E_{mer} - регистрирана топлинска енергија на мерниот уред во (kWh);

W_g - топлинска моќност на сите потрошувачите од иста категорија приклучени на мерното место во (kW);

W_{mm} - вкупната топлинска моќност на сите Потрошувачи приклучени на мерното место во (kW).

Кога на едно мерно место има две категории на Потрошувачи, кај кои има вградено распределители, распределбата на потрошената топлинска енергија по категорија на потрошувачи се врши на следниот начин:

$$E_{pot, g} = E_{mer} \times \frac{e_g}{e_{mm}}$$

$E_{pot, g}$ - потрошена топлинска енергија од сите потрошувачи од иста категорија во (kWh);

E_{mer} - регистрирана топлинска енергија на мерниот уред во (kWh);

e_g - делбени единици на сите Потрошувачите од иста категорија приклучени на мерното место во (kW);

e_{mm} - вкупно делбени единици на сите категории на Потрошувачи приклучени на мерното место во (kW).

Ангажирана топлинска моќност

Член 32

Топлинската моќност според која се пресметува надоместокот на топлинска енергија е ангажираната топлинска моќност W_{an} (kW).

Ангажираната топлинска моќност на категорија потрошувачи е збир на пресметаните ангажирани топлински моќности на сите потрошувачи од таа група.

Ангажираната топлинска моќност на мерно место е збир на пресметаните ангажирани топлински моќности на групите на потрошувачи приклучени на мерното место.

Ангажираната топлинска моќност (W_{an}) се определува со следење на потрошувачката на енергија во определен период, на следниот начин:

$$W_{an} = W \times \frac{E_{pot}}{E_{pre}}$$

W_{an} - ангажирана топлинска моќност за разгледуваниот период во (kW);

W - инсталирана топлинска моќност во разгледуваниот период (kW);

E_{pot} - потрошена топлинска енергија во разгледуваниот период во (kWh);

E_{pre} - потребна топлинска енергија во разгледуваниот период во (kWh), пресметана согласно член 34.

Промена на ангажираната топлинска моќност

Член 33

Промената на ангажираната топлинската моќност според која се пресметува надоместокот на топлинска енергија се врши на почетокот на секоја грејна сезона.

Кога потрошувачот писмено најавил промена на пријавената топлинска моќност за следниот период, а со мерење е утврдено дека ангажира помала топлинска моќност од инсталираната, промената на топлинската моќност може да се изврши и после еден пресметковен период.

Промената на ангажираната топлинска моќност според која се пресметува надоместокот на потрошената топлинска енергија се врши на ниво на година при што се земаат во предвид само пресметковните периоди каде просечното дневното време на ложење е поголемо од 10 часа.

Ангажираната топлинската моќност од претходниот период, за следниот период не се менува доколку E_{POT} / E_{pre} е од 0.85 до 1.15 во текот на претходната грејна сезона.

Ангажираната топлинската моќност од претходниот период, за следниот период се намалува за 20%, доколку во изминатата грејна сезона односот E_{POT} / E_{pre} е од 0.7 до < 0.85.

Ангажираната топлинската моќност од претходниот период, за следниот период се намалува за 30%, доколку во изминатата грејна сезона односот E_{POT} / E_{pre} е од 0.5 до < 0.7.

Ангажираната топлинската моќност од претходниот период, за следниот период се зголемува за 20%, доколку во изминатата грејна сезона односот E_{POT} / E_{pre} е од >1.15 до 1.3.

Ангажираната топлинската моќност од претходниот период, за следниот период се зголемува за 30%, доколку во изминатата грејна сезона односот E_{POT} / E_{pre} е од >1.3 до 1.5.

Ангажираната топлинската моќност од претходниот период, за следниот период се зголемува за 50%, доколку во изминатата грејна сезона $E_{\text{прт}} / E_{\text{грт}} > 1.5$ и веднаш се започнува постапка за проверка на инсталираната топлинска моќност.

Пресметка на потрошената топлинска енергија преку топлинска моќност

Член 34

Потрошената топлинска енергија со пресметка преку топлинска моќност се определува на следниот начин:

$$E_{\text{прт}} = W_{\text{ан}} \times \frac{(20 - t_{\text{нст}})}{(20 - t_{\text{пр}})} \times T$$

$E_{\text{прт}}$ - пресметана топлинска енергија во (kWh);
 $W_{\text{ан}}$ - ангажирана топлинска моќност во (kW);
 $t_{\text{нст}}$ - средна надворешна температура во разгледуваниот период во (°C) мерена за 24 часа од Републичкиот хидрометеоролошки завод;
 $t_{\text{пр}}$ - надворешна проектна температура во (°C), (за Скопје -150C);
 T - време на работа на системот во разгледуваниот период (h);

2. Задолжување на Потрошувачите со надоместок за топлинска енергија

Начини на задолжување на Потрошувачите со надоместок за топлинска енергија

Член 35

Потрошувачите од првата група – домаќинства, со надоместокот за топлинска енергија може да се задолжат на три начина:

1. Задолжување со надоместокот за топлинска енергија од една грејна сезона во 12 месечни фактури.
2. Задолжување со надоместокот за топлинска енергија од една грејна сезона во 8 месечни фактури.
3. Задолжување со надоместокот за топлинска енергија од една грејна сезона во 7 месечни фактури.

Домаќинствата, на едно мерно место, можат да се задолжат со надоместок за топлинска енергија во 7 месечни фактури единствено со согласност од сите потрошувачи од оваа група на тоа мерно место.

Потрошувачите од втората група – останати, се задолжуваат со надоместокот за топлинска енергија од една грејна сезона во 7 месечни фактури.

Писмена изјава за утврдување на начинот на задолжување

Член 36

Заради утврдување на начинот на задолжување на домаќинствата, потрошувачите можат да поднесат писмена Изјава за утврдување на начинот на задолжување со надоместок за топлинска енергија.

Поднесувањето на писмена изјава за утврдување на начинот на задолжување со надоместок за топлинска енергија за грејната сезона што следи, Потрошувачите треба да го направат најдоцна до крајот на месец јуни во тековната година. Поднесената изјава важи се до нејзината промена.

Во текот на грејната сезона не може да се направи промена на начинот на задолжување со надоместокот за топлинска енергија.

Доколку потрошувачите од првата група - домаќинства, не поднеле писмена изјава, ќе се задолжуваат со надоместокот за топлинска енергија во 12 месечни фактури.

Задолжување на потрошувачите со надоместок во 12 месечни фактури

Член 37

Задолжувањето со надоместок за топлинска енергија во 12 месечни фактури е поделено во два периоди на следниот принцип:

- За периодот август - декември, се изготвуваат фактури за авансен надоместок од месец август до месец ноември. Со фактурата за месец декември се врши издначување на задолженијата од претходните месечни фактури;

- За периодот јануари - јули, се изготвуваат фактури за авансен надоместок од месец јануари до месец април. Износот за издначување на задолженијата од претходните месечни фактури се распределува пропорционално во фактурите за месеците мај, јуни и јули.

Месечниот авансен надоместок за постојните објекти, се пресметува од надоместокот за топлинска енергија на ниво на Потрошувач за претходната грејна сезона коригиран со прогнозираните параметри усогласен за важечките тарифни ставови, кој ќе се подели на 12 еднакви месечни рати.

Месечниот авансен надоместок за нови објекти, се пресметува од надоместокот на мерно место, пресметан согласно член 27 и член 34, распределен на ниво на Потрошувач согласно методот на распределба, кој ќе се подели на 12 еднакви месечни рати.

Доколку збирот на задолжениот авансен надоместок во периодот е помал од надоместокот за топлинска енергија за периодот разликата ќе биде задолжена во фактурата за месецот во кој се издначуваат задолженијата. Во вториот период од задолжувањето, доколку износот на задолжување е помал или еднаков на авансниот надоместок, целиот износ ќе се задолжи во фактурата за месец мај.

Доколку збирот на задолжениот авансен надоместок е поголем од надоместокот за топлинска енергија разликата ќе биде одобрена во фактурата за месецот во кој се издначуваат задолженијата. Во вториот период од задолжувањето, доколку износот на задолжување е помал или еднаков на авансниот надоместок, целиот износ ќе се одобри во фактурата за месец мај.

Доколку Потрошувачот има достасани неплатени фактури одобриенето ќе биде за најстарата неплатена фактура.

Задолжување на Потрошувачите со надоместок во 8 месечни фактури

Член 38

Задолжувањето со надоместок за топлинска енергија, во 8 месечни фактури е поделено на два периоди на следниот принцип:

- За периодот октомври - декември, се изготвуваат фактури за авансен надоместок од месец октомври до месец ноември. Со фактурата за месец декември се врши изедначување на задолженијата од претходните месечни фактури;

- За период јануари - мај, се изготвуваат фактури за авансен надоместок од месец јануари до месец април. Со фактурата за месец мај се врши изедначување на задолженијата од претходните месечни фактури.

Месечниот авансен надоместок за постојните објекти, се пресметува од надоместокот за топлинска енергија на ниво на Потрошувач за претходната грејна сезона коригиран со прогнозираните параметри усогласен за важечките тарифни ставови, кој ќе се подели на 8 еднакви месечни рати.

Месечниот авансен надоместок за нови објекти, се пресметува од надоместокот на мерно место, пресметан согласно член 27 и член 34, распределен на ниво на потрошувач согласно методот на распределба, кој ќе се подели на 8 еднакви месечни рати.

Доколку збирот на задолжениот авансен надоместок во периодот е помал од надоместокот за топлинска енергија за периодот разликата ќе биде задолжена во фактурата за месецот во кој се изедначуваат задолженијата.

Доколку збирот на задолжениот авансен надоместок е поголем од надоместокот за топлинска енергија разликата ќе биде одобрена во фактурата за месецот во кој се изедначуваат задолженијата.

Доколку потрошувачот има достасани неплатени фактури одобриенето ќе биде за најстарата неплатена фактура.

Задолжување на потрошувачите со надоместок во 7 месечни фактури

Член 39

Задолжувањето со надоместок за топлинска енергија во 7 месечни фактури, започнува со изготвување на месечна фактура за месец октомври во тековната година и завршува со фактура за месец април во наредната година.

Кај овој начин на задолжување на потрошувачите со надоместок на топлинска енергија, задолжувањето е еднакво со надоместокот за топлинска енергија.

Член 40

Потрошувачот на кој од било која причина не му пристигнала фактура до 15-ти во тековниот месец, должен е од Снабдувачот да побара изготвување на копија од истата. Во спротивно ќе се смета дека фактурата била уредно доставена.

Потрошувачот е должен да ја плати фактурата во определен рок.

На доставената фактура потрошувачот може да поднесе писмен приговор во рок од 15 дена по прием на истата.

IV. РАСПРЕДЕЛБА НА НАДОМЕСТ НА МЕРНО МЕСТО

Услови за распределба на надомест со распределувач

Член 41

Распределбата на надоместокот на мерно место кај Потрошувачите се врши по принцип на распределба, под услов најмалку 80% од Потрошувачите во објектот да имаат инсталиран распределувач и за тоа да постои техничка можност.

Снабдувачот врши читање на распределувачите 2 пати годишно за изедначување на задолженијата.

Снабдувачот врши контрола на функционалноста, податоците и на условите за работа на распределувачите, најмалку еднаш годишно.

Потрошувачот е должен да дозволи пристап до распределувачите заради вршење на контролата од став 2. Во спротивно Потрошувачите се задолжуваат со надоместокот за топлинска енергија согласно член 45 од овој тарифен систем.

Контролата од став 2 се врши по претходно писмено известување до Потрошувачите.

Инсталирани распределувачи

Член 42

Распределбата на надоместокот на топлинска енергија за Потрошувачите кои имаат инсталирани распределувачи, се врши со:

- Мерила инсталирани во топлинската станица, со чија помош се регистрира вкупно потрошената топлинска енергија на ниво на мерно место; и

- Распределувачи вградени на секое грејно тело или индивидуални мерни уреди – калориметри вградени на ниво на Потрошувач, кои соодветствуваат на постоечките стандарди.

Изборот на видот на распределувачот зависи од системот за греење во објектите, односно дали е :

- Едноцевен или двоцевен;
- Со хоризонтален или вертикален развод на цевководната мрежа.

Услови кои треба да ги исполнуваат распределувачите кои се вградуваат

Член 43

Потрошувачите од едно мерно место, треба да вградат распределувачи кои ги исполнуваат следните услови:

- да бидат од ист модел;
- да бидат произведени од ист производител;
- да бидат опремени со два сензора;
- да поседуваат можност за далечинско читање на делбените единици;
- да бидат претходно програмирани (соодветно на типот и моќноста на грејното тело) од страна на Снабдувачот и
- да поседуваат сертификат издаден од европска лабораторија, со кој се потврдува дека е изработен по европски стандарди, кое Бирото за метрологија го потврдува со соодветен документ.

Распределба на надоместокот на мерно место по принцип на делбена распределба со распределувачи или индивидуални мерни уреди - калориметри

Член 44

Надоместокот на топлинската енергија на ниво на мерно место се распределува врз основа на единиците за делбена распределба прочитани од распределувачите вградени на грејните тела кај Потрошувачите или индивидуални мерни уреди вградени на ниво на Потрошувач.

Со далечинско читање на распределувачите или со визуелно читање кај индивидуални мерни уреди се регистрира делбената единица, како основ за распределба.

Кај индивидуалните мерни уреди вградени на ниво на Потрошувач, делбената единица е потрошената топлинска енергија (kWh).

Распределбата на надоместокот за топлинска енергија по принцип на делбена распределба се врши на следниот начин:

- Надоместокот на топлинската енергија за една делбена единица - се одредува од надоместокот за топлинска енергија на ниво на категорија на Потрошувачи на едно мерно место, кој ќе се раздели на збирот на делбените единици прочитани од распределувачите вградени на грејните тела кај една категорија на Потрошувачи или збирот на делбените единици прочитани од индивидуалните мерни уреди - калориметри вградени на ниво на Потрошувач;

- Надоместокот за топлинска енергија по грејно тело - е производ на делбените единици прочитани од распределувачот вграден на грејното тело и надоместокот на топлинската енергија за една делбена единица на ниво на категорија на Потрошувачи на исто мерно место; и

- Надоместокот за топлинската енергија на ниво на Потрошувач - се пресметува како збир од надоместоките за топлинска енергија по грејно тело за сите грејни тела кај Потрошувачот или како производ од делбена единица од индивидуален мерен уред вграден на ниво на стан и надоместокот за една делбена единица на ниво на категорија на Потрошувач.

Одредување на делбени единици со екстраполација

Член 45

Доколку инсталираните распределувачи се оштетат, по вина на Потрошувачот (расипани, манипулирани и сл.) или нема осигуран пристап за читање, се применува екстраполација по специфична распределба на објектот, и тоа:

- Се одредува инсталираната моќност на Потрошувачот;

- Се одредува односот меѓу прочитаните делбени единици и инсталираната моќност за сите Потрошувачи;

- Најголемиот сооднос меѓу прочитаните делбени единици и инсталираната моќност за одреден Потрошувач, кој има уреди за распределба, се зема за специфична распределба за објектот (CP);

- За Потрошувачот чиј распределувач не функционира, инсталираната моќност на потрошувачот се множи со специфичната распределба на објектот (CP) и се добива екстраполирано читање, кое се зголемува за 10%;

- При недостаток на податоци, се користат податоците за инсталирана моќност на подобен Потрошувач (потрошувач од друг кат) или се одредува односот меѓу прочитаните делбени единици и грејната површина за сите Потрошувачи. Најголемиот сооднос меѓу прочита-

ните делбени единици и грејната површина за одреден Потрошувач кој има уреди за распределба се зема за специфична распределба за објектот (CP). Грејната површина на Потрошувачот се множи со специфичната распределба на објектот (CP) и се добива екстраполирано читање, кое се зголемува за 10%;

При оштетување на инсталираните распределувачи, но не по вина на Потрошувачот, единиците за делбена распределба се пресметуваат со екстраполација на прочитаните делбени единици од претходното читање и реалните степен денови за периодот на повредата, при што за период на повредата, се зема периодот меѓу две читања на мерните уреди за делбена распределба.

На едно мерно место, на кое повеќе од 80% од Потрошувачите имаат инсталирано распределувачи, за грејните тела на кои нема вградени мерни уреди се применува екстраполација по специфична распределба на објектот. Инсталираната моќност на грејните тела на кои нема вградени мерни уреди се множи со специфичната распределба за објектот (CP) и се добива екстраполирано читање;

За грејно тело - цевен регистар кое нема вграден распределувач, инсталираната моќност се пресметува со екстраполација по специфична распределба на објектот.

Член 46

Доколку на распределувачите инсталирани на грејните тела, во целиот затоплуван простор на Потрошувачот, не е регистрирана потрошувачка на топлинска енергија, тие Потрошувачи немаат обврска за плаќање на надомест за потрошена топлинска енергија.

Распределба на надоместокот на мерно место без распределувачи или индивидуални мерни уреди - калориметри

Член 47

Доколку кај сите Потрошувачите, од едно мерно место, нема техничка можност за вградување на распределувачи или немаат вградено распределувачи, распределувањето на надоместокот на мерно место се врши по групи на Потрошувачи, на следниот начин:

- За Потрошувачи од категоријата - домаќинства - пропорционално на загревните површини или пропорционално на ангажираната топлинска моќност на ниво на Потрошувач (доколку сите потрошувачи дадат писмена согласност); и

- За Потрошувачи од категоријата - останати - според ангажираната топлинска моќност на ниво на Потрошувач.

V. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 48

Со денот на влегување во сила на овој Тарифен систем, престануваат да важат Условите и тарифните елементи на Топлификација АД Скопје за испорака на топлинска енергија („Службен весник на Република Македонија“ бр.56/02).

Член 49

Овој Тарифен систем влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 01-2838/1
16 декември 2009 година
Скопје

Претседател,
Димитар Петров, с.р.

ЗБИРЕН ПРЕГЛЕД НА ТАРИФНИ СТАВОВИ СО ПРИМЕР

Ред. бр.	ОПИС	Ознака	Единична мерка	Формула за пресметка	Пример
1	Вкупен надоместок на регулираното претпријатието кое врши енергетска дејност производство на топлинска енергија за греење (Npr)	Npr *	денари	$Npr = Nprv + Nprv$	1,500,000,000
2	Фиксен дел на надоместокот на регулираното претпријатието кое врши енергетска дејност производство на топлинска енергија за греење (Nprf)	Nprf *	денари		250,000,000
3	Варијабилен дел на надоместокот на регулираното претпријатието кое врши енергетска дејност производство на топлинска енергија за греење	Nprv *	денари		1,250,000,000
4	Надоместок за услугата дистрибуција на топлинска енергија на ниво на дистрибутер (Nd) (фиксни трошоци)	Nd *	денари		300,000,000
5	Надоместок за услугата снабдување со топлинска енергија на ниво на снабдувач (Ns) (фиксни трошоци)	Ns *	денари		200,000,000
6	Вкупно ангажирана топлинска моќност на праг на корисник за групата на тарифен потрошувач – домаќинства (Wpoptd)	Wpoptd *	kW		375,000
7	Вкупно ангажирана топлинска моќност на праг на корисник за групата на тарифен потрошувач – останати (Wpoto)	Wpoto *	kW		200,000
8	Вкупно ангажирана топлинска моќност на праг на производство за групата на тарифен потрошувач – домаќинства (Wprtd)	Wprtd	kW	$Wprtd = Wpoptd / 0.88$	426,136.36
9	Вкупно ангажирана топлинска моќност на праг на производство за групата на тарифен потрошувач – останати (Wprto)	Wprto	kW	$Wprto = Wpoto / 0.88$	227,272.73
10	Пресметка на тарифниот став за ангажирана топлинска моќност за домаќинства на ниво на производител на топлинска енергија (C _{prtd})	C _{prtd}	ден/kW/год.	$C_{prtd} = Nprf / (Wprtd + 2.0 * Wprto)$	283.87
11	Пресметка на тарифниот став за ангажирана топлинска моќност за останати, на ниво на производител на топлинска енергија (C _{prto})	C _{prto}	ден/kW/год.	$C_{prto} = C_{prtd} * 2.0$	567.74
12	Вкупно произведена топлинска енергија на праг на корисник изнесува	Evk	kWh	$Evk = Eprtd + Eprto$	650,000,000
13	Вкупно произведена топлинска енергија на праг на производство на топлинска енергија за групата на тарифни потрошувачи – домаќинства (Eprtd)	Eprtd	kWh	$Eprtd = Eprtd / 0.88$	480,113,636
14	Вкупно произведена топлинска енергија на праг на производство на топлинска енергија за групата на тарифни потрошувачи – останати (Eprto)	Eprto	kWh	$Eprto = Eprto / 0.88$	258,522,727
15	Пресметка на тарифниот став за произведена топлинска енергија за домаќинства на ниво на производител на топлинска енергија (C _{prtd})	C _{prtd}	ден/kWh	$C_{prtd} = Nprv / (Eprtd + 2.0 * Eprto)$	1,2536
16	Пресметка на тарифниот став за произведена топлинска енергија за останати, на ниво на производител на топлинска енергија (C _{prto})	C _{prto}	ден/kWh	$C_{prto} = C_{prtd} * 2.0$	2,5071
17	Пресметка на тарифниот став за ангажирана топлинска моќност за домаќинства на ниво на дистрибутер на топлинска енергија (C _{prtd})	C _{prtd}	ден/kW/год.	$C_{prtd} = Nd / (Wpoptd + 2.0 * Wpoto)$	387,0968
18	Пресметка на тарифниот став за ангажирана топлинска моќност за останати, на ниво на дистрибутер на топлинска енергија (C _{prto})	C _{prto}	ден/kW/год.	$C_{prto} = C_{prtd} * 2.0$	774,1935
19	Пресметка на тарифниот став за ангажирана топлинска моќност за домаќинства на ниво на снабдувач на топлинска енергија (C _{nsd})	C _{nsd}	ден/kW/год.	$C_{nsd} = Ns / (Wpoptd + 2.0 * Wpoto)$	258,0645
20	Пресметка на тарифниот став за ангажирана топлинска моќност за останати, на ниво на снабдувач на топлинска енергија (C _{nsa})	C _{nsa}	ден/kW/год.	$C_{nsa} = C_{nsd} * 2.0$	516,1290
21	ТАРИФЕН СТАВ НА НИВО НА МЕРНО МЕСТО				
22	Збирен надоместок за топлинска енергија од сите мерни места	ΣNmm	денари	$ΣNmm = Ns + Nd + Npr = ΣNmmf + ΣNmmv$	2,000,000,000

23	Фиксен дел од збирен надомест за топлинска енергија од сите мерни места	$\Sigma Nmmf$	денари	$\Sigma Nmmf = Ns + Nd + Nprf$	750.000,000
24	Варијабилен дел од збирен надомест за топлинска енергија од сите мерни места	$\Sigma Nmmv$	денари	$\Sigma Nmmv = Nprv$	1.250.000,000
25	Тарифен став за ангажирана топлинска моќност на ниво на мерно место за категорија на домаќинства	$Cmmfd$	ден/(kW/год.)	$Cmmfd = \Sigma Nmmf / (\Sigma Wmmd + 2.0 \cdot \Sigma Wmmo)$	967.7419
26	Тарифен став за ангажирана топлинска моќност на ниво на мерно место за категорија на останати	$Cmmfo$	ден/(kW/год.)	$Cmmfo = 2.0 \cdot Cmmfd$	1.935.4839
27	Збир на ангажирана топлинска моќност од категорија - домаќинства од сите мерни места	$\Sigma Wmmd^*$	kW		375.000
28	Збир на ангажирана топлинска моќност од категорија - останати од сите мерни места	$\Sigma Wmmo^*$	kW		200.000
29	Тарифен став за потрошена топлинска енергија на ниво на мерно место за категорија на домаќинства	$Cmmvd$	ден/(kW/год.)	$Cmmvd = \Sigma Nmmv / (\Sigma Emmd + 2.0 \cdot \Sigma Emmo)$	1.4245
30	Тарифен став за потрошена топлинска енергија на ниво на мерно место за категорија на останати	$Cmmvo$	ден/(kW/год.)	$Cmmvo = 2.0 \cdot Cmmvd$	2.8490
31	Потрошена топлинска енергија на ниво на мерно место од категорија на домаќинства	$\Sigma Emmd^*$	kWh		422.500.000
32	Потрошена топлинска енергија на ниво на мерно место од категорија останати	$\Sigma Emmo^*$	kWh		227.500.000
33	Пресметка на надоместокот за топлинска енергија на тарифен потрошувач	N	денари	$N = K \cdot Wmmd \cdot Cmmf + Emmd \cdot Cmmv$	
Напомена: Ознаките за надоместоците, топлинската енергија и ангажираната моќност означени со *, се влезни податоци за пресметка на тарифните ставови за топлинска енергија за греење					
34	Пресметка на надоместокот за топлинска енергија на тарифен потрошувач	Npot	денари	Формула за пресметка	Пример
35	Пресметка на надоместокот за топлинска енергија на ниво на мерно место	Nd	денари	$Nd = K \cdot Wmmd \cdot Cmmf + Emmd \cdot d \cdot Cmmvd$	55.810.00
36	Пресметка на ангажирана моќност	Wan	kW	$Wan = Wmmd \cdot d \cdot (Emmd / Epresme \cdot d)$	100
37	Инсталирана топлинска моќност	Wms	kW	Од проектот	100
38	Коефициент на дополнителен протек на вода во однос на дозволеният	K			1
39	Пресметка на потрошената топлинска енергија за домаќинство	Epresm d	kWh	$Epresm d = Wms \cdot d \cdot (20 - tnsr) / (20 - tnsr) \cdot T$	28627
40	Надворешна средна температура во одреден период	tnsr	°C		1.3
41	Надворешна проектна температура за Скопје изнесува -15° C	tnpr	°C		-15
42	Време на работа на системот во разгледуваниот период	T	h		535
43	Отчитан број на делбени единици во сите домаќинства (збир на отчитани делбени единици на распределувачите монтирани на сите радијатори)	DEd			120
44	Отчитан број на делбени единици за потрошувачите во категорија останати	DEo			0
45	Вкупен број на делбени единици на мерно место	DEv		$DEv = \Sigma DEd + \Sigma DEo$	120
46	Вкупен број на делбени единици на ниво на потрошувач	ΣDEp			20
47	Отчитана-испорачана количина на ТЕ на мерно место	Epot mm	kWh		25.000
48	Пресметка на потрошената енергија за домаќинство	Epot d	kWh	$Epot d = DEd / DEv \cdot Epot mm$	25.000
49	Денарска вредност на една делбена единица за домаќинство	VDEd	денарв/DEd	$VDEd = Nd / DEd$	465.083
50	Надоместокот за топлинска енергија на ниво на тарифен потрошувач	Ndr	денари	$Ndr = VDEv \cdot \Sigma DEp$	9.301.67

www.slvesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски факс 51.
Директор и одговорен уредник - Тони Трајанов.
Телефон: +389-2-55 12 400.
Телефакс: +389-2-55 12 401.

Претплатата за 2009 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за реклаamation 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622

2009151